
**HELYI
ESÉLYEGYENLŐSÉGI
PROGRAM**

ZALASÁRSZEG KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

2018-2023.

Tartalom

HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	9
Célok	9
A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM HELYZETELEMZÉSE (HEP HE)	12
1. Jogszabályi háttér bemutatása	12
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	13
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	16
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	28
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	35
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	40
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	44
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	47
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	47
A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM INTÉZKEDÉSI TERVE (HEP IT)	48
3. Megvalósítás	48
4. Elfogadás módja és dátuma.....	53
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	54

HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Zalasárszeg Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Zalasárszeg Nagykanizsától északkeletre, a 7-es út mentén helyezkedik el dimbes-dombos vidéken. Talaja zömmel agyagos, helyenként sáros, vizenyős terület. Szerényen húzódik meg a nagy forgalmú fő út mellett a csendes kis település.

1468-ban személynévként találkozhatunk nevével, 1511-ben pedig földrajzi névként. 1513-ban Sarzegh alatt maradt fenn. 1913-tól ismert a Zalasárszeg elnevezés. A két köznév a sár = lágy, ragadós föld és a szeg = sarok, szeglet összetétele. Ekkor Dyka Istvánnak több portája volt itt, később még négy egytelkes család is lakott itt a faluban.

A XVI. század elején egytelkes nemes családok lakták. 1542-ben 7 kisnemes, 1548-ban egy portát, 3 szegényt és 8 pusztát írtak össze. 1555-ben a nádor Terpendi Török Benedeknek adományozta Sárszeg egy részét és a vele többször együtt említett Mindszentet. 1564-ben azonban már csak Terpendi Lukács özvegye és Egry Oszwald birtokolta együttesen 7 negyed telket, valamint az utóbbi egy szegény és két pusztát telket.

A török az 1566. évi hadjárata során elpusztította, mert azt követően pusztát helységgé szerepel. Pusztának említették 1570-ben és 1661-ben is. Ez évben Sárszegi György "Sárszeg helyé" nevű lakatlan pusztáját 100 Ft örökáron eladta Bán János agilisnek, illetve örökösének. A török uralom alatt is nemesek lakták. A település földrajzi nevei között szerepel a "harangos-kút", amely elnevezés arra utal, hogy a török idők alatt elrejtettek egy harangot.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Zalakarosi Kistérség Területfejlesztési koncepció

A hódoltság után csak lassan népesült be. Az 1711-es évben a pusztító pestis itt is szedte az áldozatait, ekkor egy gazdáról tudunk, akinek 150 Ft adóssága volt. A későbbiekben több kurta nemes lakta, akik közül a Bán család volt a legmódosabb. Még 1750-ben is csak öt adózó gazda és két zsellér szerepel az összeírásban, akik ugyancsak szegények voltak. Szőlőt azonban termeltek már. A Mária Terézia-féle urbárium idején és utána a birtokviszonyok alig változtak.

Téglából épített templomának romjait még 1754-ben látták. A falucska csak lassan fejlődött. 1770-ben is csak 12 család, 70 lélek lakta. A hét telkes jobbágy mellett öt extraszerialista családot 19 lélekkel, 10 adózóval és egy kézművessel is összeírtak. Élt még két uradalmi juhász és egy-egy uradalmi kocsmáros, községi csordás és kanász is. Kanizsa mezőváros közelsége miatt a jobbágyok bérfuvarozással is foglalkoztak. A helységnek sem az előző években, sem ekkor nem volt urbárium. A szabad menetelű jobbágyok letelepülésükkor csupán szóbeli egyezséget kötöttek a Bán családdal.

Földjük jó minőségű volt, csak mindenkor kevés. Búza, rozs, zab, hajdina, kukorica termett gazdaságukban. Termeltek már gyenge minőségű dohányt is. A földesúr gazdasága sem volt jelentős. A lakosság száma is alig változott (1782: 70; 1802: 84; 1819: 95 fő 10 házban; 1842: 103). 1828-ban csupán két igazolt és két nem igazolt család lakta, akik időközben az összes földet majorsági kezelésbe vették. A 18 adózó hazátlan zsellér a földesúr házaiban lakott, az uraságtól béreltek szántót.

1832-ben új szőlőt telepítettek. Később a szőlő mellett a gyümölcsstermelés és a szarvasmarhatenyésztés vált említésre méltóvá. 1848 nyarán az országba betörő horvát Jellasics bán serege, aki a területen átvonult, megsarcolta a községet. A XIX. század második felében meginduló kapitalista fejlődés nem hatott jelentősen Zalasárszeg fejlődésére. (Ezt a nevet 1933-ban vette fel a község.)

1925-ben a 164 lakos 520 kh-on gazdálkodott, 35 lakóházban laktak. Valamennyien magyar anyanyelvűek, közülük 155 római katolikus vallású.

A település képe szabálytalan, mert a domborzathoz alkalmazkodott. Széles telkek és gyümölcsösök jellemzik. A gazdák zömmel 1935-ben törpebirtokosok, de volt egy középbirtokos is 110 holddal és két módos paraszt együttesen 143 holddal. A gazdák főleg szarvasmarhát és sertést tartottak, gyümölcsöt és szőlőt termeltek. Piacozni Nagykanizsára és Székesfehérvárra jártak. A lakosság száma 164 fő, valamennyien magyar anyanyelvűek és zömmel katolikusok. Lakóházainak száma 35. A második világháború után a földosztás igénye itt is felmerült. A baj csak az volt, hogy felosztható és elkobozható föld nem volt. Igényüket a Csapi község határában levő földekre terjesztették ki, ahonnan 45 hold földet kaptak. Később még Nagyrécsétől kaptak 8 holdat. Az igénylők száma 15 volt, így átlagban 3 hold jutott. A többletet tartalékként kezelték. A közbirtokossági erdő létesítésére 150 holdat Galambok határából igényeltek. Az igényt elutasították, mert túlzottnak találták. A 151 főt számláló kis községben a birtokviszonyok 1945 előtt is elfogadhatónak mondhatók.

Régtől van útja a községnek, 1992-ben építettek a településen belül utakat, amelyek 100%-ban portalanítottak. A távolsági közlekedést autóbusszal bonyolítják le. A vezetékes vizet 1992-ben vezették be, ma minden lakás rendelkezik vele. 1958-ban kapott villanyt. 1957-ben

vezették be a telefont. A helységben megoldott a kommunális szilárd hulladék gyűjtése és elszállítása. A csatornahálózat még nem került kiépítésre.

A községhez közvetlenül kapcsolódó szőlő-gyümölcsös dombokon pincék, pihenőházak vannak Anna-hegyen és a Kánnár-tetőn, ahol ma már többen életvitelszerűen élnek.

Itt található Európa egyik legnagyobb összefüggő nagyüzemi körtése, amely a Nagykanizsai Állami gazdaság tulajdona volt. Ma már több vállalkozásban működik. Legjelentősebb az Állami Gazdaság utódként működő) Gyümölcs Kert Kft., mely további előre mutató fejlesztéseket hajt végre.

A lakosság főleg mezőgazdasággal foglalkozik, de működik motortekercselő vállalkozás, valamint autószerelő műhely, mely egyben vizsgabázisként is funkcionál. A 7-es főútvonal mellett található a színvonalas vendéglátást nyújtó Csányi Vendéglő, mely alkalmas 100-150 fős rendezvények lebonyolítására is.

Nagykanizsa és Zalakaros közelsége, mind munkahely, mind turisztikai lehetőséget nyújt.

A falu lakosságának túlnyomó többsége katolikus, a nagyrecsei egyházközséghez tartozik. Havi egyszeri alkalommal misét celebrál Somogyi Imre plébános, az alkalomra kialakított mise teremben.

Napjainkban a turizmus lehetőségeit akarják kihasználni. A vendéglátás és a szálláshelyek kialakítása is fejleszthető.

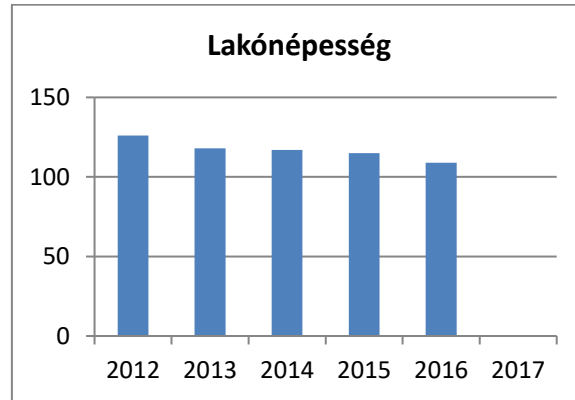
A Dózsa tér 6. szám alatti önkormányzati épület udvarának sarokrészén útszéli kereszt található, alsó részén egy márványozott táblát helyeztek el 1993-ban, amelyre hősi halottaik nevét
vésték
fel.

Az egészen kis településeknek is van létjogosultsága az életre, a továbbélésre.

Szociológiai jellemzők

A népesség 1949-ben érte el a maximumot. 1960-tól a népességszám hullámzóan változott. Az első tíz év 2-3%-os emelkedést mutatott, utána nagyarányú volt a csökkenés. 1984-re sajnálatosan 105-re csökkent. 1997-ben 41 lakásban 93-an élnek.

Zalasárszeg lakónépessége az elmúlt öt évet figyelembe véve, csökkenő tendenciát mutat.

1. diagram

A település nem- és korösszetétele összességében nézve arányos. 2016. december 31. napján 64 nő és 56 férfi alkotta a lakosságot.

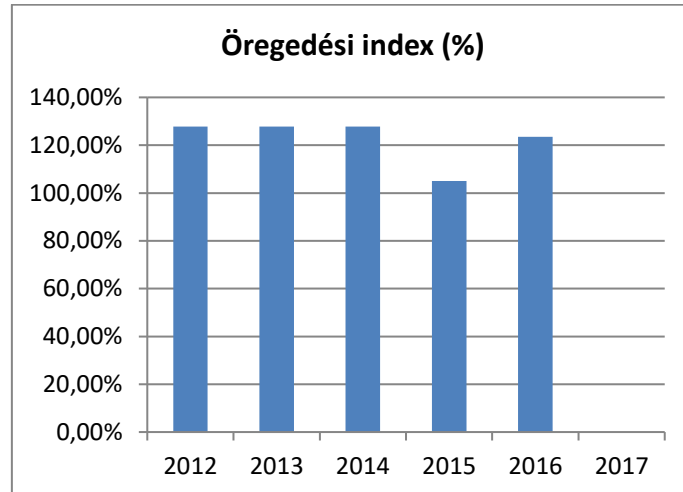
A korösszetétel- nem kapcsolat vizsgálata során szintén az arányos megoszlás tapasztalható, kiugróan alacsony vagy magas népességszám egyik korcsoportban sincs.

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2016-os év adatai)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Férfiak	Nők
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	56	64	120	53,33%	46,67%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)			4	3,33%	
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	11	6	17	5,00%	9,17%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	2	2	4	1,67%	1,67%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	30	35	65	25,00%	29,17%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	6	7	13	5,00%	5,83%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	7	14	21	5,83%	11,67%

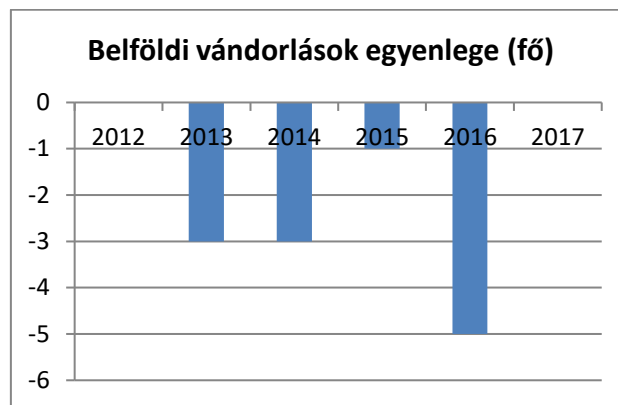
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Zalasárszeg öregedési indexe jelenleg is kedvezőtlen, bár 2015- ben volt egy rövid javuló időszak. Az öregedési index mértéke a 100%-ot meghaladja, tehát a 0-14 év közöttiek és a 65 év felettek aránya az idősek felé billen. A helyzet aggodalomra ad okot, sajnos nagyszámú az elöregedő népesség.

2. diagram

A lakosságszám alakulásában bár nem számottevő, mégis fontos kiemelni a településre illetve a településről való vándorlást.

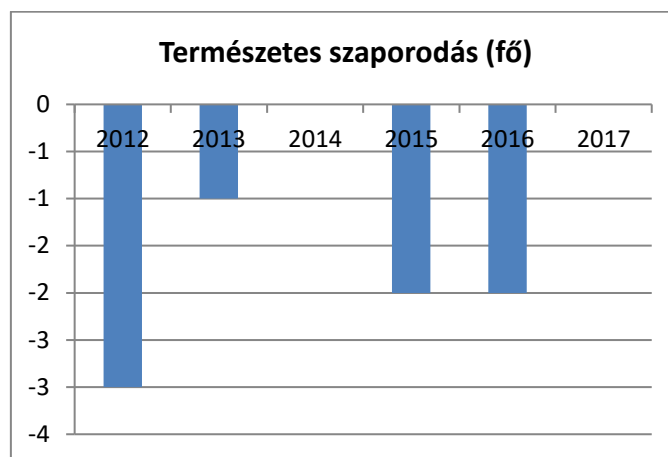
3. diagram

A településre való költözés, illetve teleépülésről való költözés aránya minimális. Az elmúlt években a településről való elvándorlás figyelhető meg,

Az elköltözések háttérében állhat a tény, hogy Zalasárszegen és a környéken a munkalehetőségek száma viszonylag alacsony. A fiatalok munkavállalása helyben nem lehetséges, így más településen kénytelenek munkát vállalni. Emiatt pedig sor kerülhet a szülőfalu, illetve egyes esetekben az ország elhagyására.

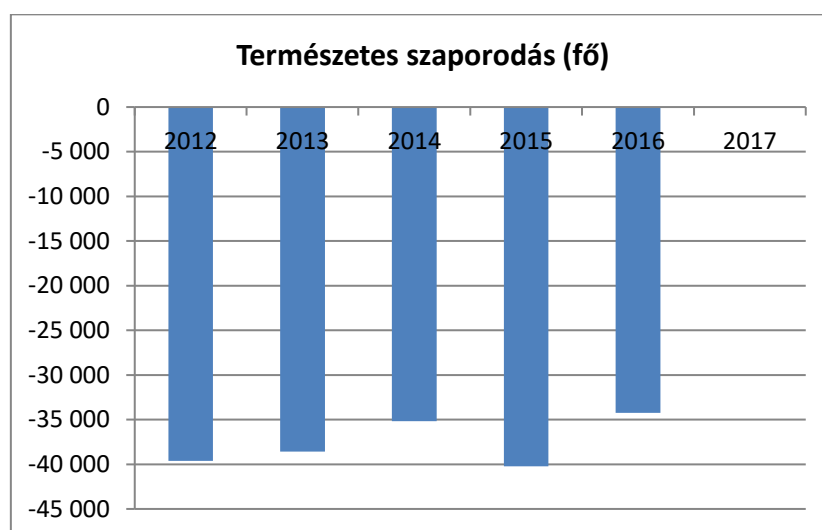
Az elvándorlás- odavándorlás vizsgálata mellett lényeges eleme a helyzetértékelésnek, az adott településen tapasztalható természetes szaporodás.

A családok gyermekvállalási kedve egyre alacsonyabb, hiszen a jelenlegi gazdasági helyzetben sok esetben meggondolják a családalapítást.

4. diagram- Zalasárszeg

A fenti arányt összevetve az országos számokkal, kiolvasható, hogy a zalasárszegi értékek nem egyedüliek Magyarországon. Sokkal inkább az látszik, hogy a gyermekvállalások száma országos szinten csökkenő tendenciát mutatnak. A családok jóléte kérdéses, a bizonytalanság hatására pedig a fiatalok gyermekvállalási kedve is alacsony.

5. diagram- Magyarország

Zalasárszeg önkormányzata lakosai számára biztosítja az alapvető oktatási, egészségügyi ellátásokat.

A településen oktatási intézmény ugyan nem működik, az ott élő gyermekeket a Nagyrécsesi Körzeti Általános Iskola és Nagyrécsesi Tündérváros Óvoda és Konyha fogadja.

A település járó beteg ellátása Nagyrécsén az orvosi rendelőben ill. kéthetente egy alkalommal a településen is biztosított.

A szabadidő eltöltéséhez a faluház és az épületében működő mozgókönyvtár (heti egy alkalommal) kínál programokat.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Zalasárszeg Község Önkormányzata folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a kerület működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a kerület lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Érvényesítése nem csak jogszabályok által meghatározott kötelezettségünk, hanem hosszú távú érdekünk is, hiszen azt a célt szolgálja, hogy minden kerületi állampolgárnak esélye legyen a jó minőségű közszolgáltatásokra, életminőségük javítását szolgáló feltételek biztosítására.

Zalasárszeg település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkrimináció- és szegregációmentesség. Az esélyegyenlőségi programnak a kerületben élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Zalasárszeg Község Önkormányzata alapvető célja, hogy községünk olyan település legyen, ahol érvényesül az az elsődleges alapelv, mely szerint minden embert egyenlőnek kell tekinteni. Közvetlen vagy közvetett diszkrimináció vagy hátrányos megkülönböztetés senkit ne érjen sem faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerint.

Olyan intézkedések, eljárások megfogalmazása amelyek

- szolgálják egy összetartó, szolidáris társadalom erősítését a hátrányos megkülönböztetés megszüntetésével, az esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód biztosításával a hátrányos helyzetű csoportok számára,
- biztosítják a hátrányok hatásainak mérséklését, akár megelőzését a pénzübeli, természetbeni juttatásokhoz való hozzájutással, az önkormányzat intézményeiben a különböző közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáféréssel, a foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, szociális, igazgatási és területfejlesztési célok összehangolásával,
- kiszűrik az esetleges szegregációs és szelekciós mechanizmusok lehetőségét,
- támogatják a társadalmi integrációt a meglévő és eredményes szolgáltatások megtartásával, vagy a felmerülő igények, szükségletek kielégítését segítő új támogató szolgáltatások bevezetésével.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a/az
 - a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991.évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
 - a szociális igazgatásról és egyes szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
 - a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
 - az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény
 - a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény
 - a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény
 - Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény
 - a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és
 - az Egyenlő Bánásmód Hatóságról és eljárásának részletes szabályairól szóló 362/2004. (XII. 26.) Kormányrendelet előírásaira.

Magyarország Alaptörvényének XV. Cikke alapján:

„(1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

(3) A nők és a férfiak egyenjogúak.

(4) Magyarország az esélyegyenlőség megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.

(5) Magyarország külön intézkedésekkel védi a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.”

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról 2003. évi CXXV. törvény alapján:

„4. § Az egyenlő bánásmód követelményét

a) a magyar állam,

b) a helyi és kisebbségi önkormányzatok, ezek szervei, ...jogviszonyaik létesítése során, jogviszonyaikban, eljárásaik és intézkedéseik során kötelesek megtartani.”

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

2015-ben a Képviselő-testület elfogadta a szociális gondoskodás helyi szabályairól szóló 2/2015. (II. 25.) rendeletét, a szociális ellátások helyi szabályozásáról.

A törvényi előírásokon túl, a rendeletek célja, hogy településünkön olyan támogatási rendszer működjön, amely az állampolgárok számára a prevenció, a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítésére szolgál. A szociális ellátások, szolgáltatások középpontjában a család áll.

A szegénység elmélyülése miatt az ellátó rendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, a fogyatékosságból eredő szükségletek, eltartottak gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt, ezért a helyi szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk. A rendeletet az eredményesség és hatékonyság érdekében, a felmerülő igények alapján évente legalább egy alkalommal felülvizsgáljuk.

A Képviselő-testület a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat is figyelembe veszi.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Zalasárszeg Község gazdasági programjának célja, hogy megfogalmazza település hosszú távú jövőképét és ahhoz igazítsa középtávú fejlesztési céljait.

Az Önkormányzat következő településfejlesztési céljai olyan célok, melyek a település általános fejlesztését segítik elő, valamint a közszolgáltatások biztosításához és fenntartásához kapcsolódnak.

Településfejlesztési célok:

- belterületi közutak és járdák felújítása,
- középületek környezetének rendezése, parkosítás
- csapadékvíz-elvezető rendszer építése, felújítása,
- egészséges ivóvíz vezetékrendszer felújítása,
- szennyvízcsatorna kiépítése,
- gázhálózat kiépítése
- buszvárók felújítása,
- információs és köszöntő táblák kihelyezése
- szemetessedények kihelyezése
- településszerkezeti és szabályozási terv elkészítése
- kultúrház felújítása
- közbiztonság javítása a térfigyelő rendszer kiépítésével
- a volt bolt épületének hasznosítása
- temetőben ravatalozó létesítése, vízvételi lehetőség megoldása

- harangláb lépcsőjének felújítása, környezetének kialakítása

Az Önkormányzat Képviselő-testülete fontosnak tartja a szociális alapellátások biztosítását, olyan szociális háló megteremtését, mely biztonságot nyújt a település lakosságának. A szociális ellátások területén az Önkormányzat a következő feladatokat látja el:

- A Képviselő-testület évente legalább egy alkalommal – illetve központi jogszabályváltozások miatt szükség szerint – felülvizsgálja a helyi szociális ellátások rendszerét meghatározó rendeletét.
- A következő szociális ellátásokat és szolgáltatásokat biztosítja:
 - családsegítés,
 - szociális étkeztetés,
 - házi segítségnyújtás.

Az Önkormányzat Képviselő-testülete kiemelten kezeli a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat. A kapcsolódó szolgáltatások körében ellátandó feladatok:

- Gyermekjóléti szolgálat
- Bursa Hungarica pályázaton részvétel

Az önkormányzat támogat minden olyan programot, rendezvényt, mely az ifjúsági kulturált szabadidő eltöltését, nevelését, művelődését szolgálja.

A gazdasági programban meghatározott célok, elképzelések megvalósításához a Képviselő-testületnek biztosítani kell a szükséges anyagi eszközöket, valamint vagyont.

Az anyagi eszközök, valamint a vagyon megteremtéséhez nem elegendőek a szokásos, évről évre keletkező források (állami támogatások), hanem szükség van

- a pályázati lehetőségek felkutatására, illetve
- az Önkormányzat sajátosságainak kihasználása alapján új lehetőségek keresésére, illetve a meglévő anyagi források nagyobb mértékű kihasználására.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Zalasárszeg Község Önkormányzata a szociális alapellátást- beleértve a házi segítségnyújtást - Zalakaros Kistérség Többcélú Társulása által működtetett Szociális Alapellátó Szolgálat útján (a továbbiakban: SzASz) biztosítja. A SzASz széles körben nyújt szervezett segítséget a térségben élő rászorulóknak rétegének.

Zalasárszeg község nem rendelkezik önállóan háziiorvosi és fogorvosi körzettel, a háziiorvosi és fogorvosi feladatokat vállalkozó házi orvos látja. A védőnői feladatok ellátása is Nagyrécsce település gesztorságával működtetett körzeten belül történik.

Hétközi és hétvégi központi orvosi ügyeleti feladatok ellátása a szepetneki székhelyű Városkörnyéki Ügyeleti Társulással megoldott.

A korábbi években a közoktatási feladatok és a köznevelési feladatok a Nagyrécsce gesztorságával létrehozott intézményfenntartó társulás keretében kerültek ellátásra. 2013. január 1-től az iskola állami fenntartásba került, az óvodai feladatok ellátására az önkormányzat feladat ellátási megállapodást kötött Nagyrécsce Község Önkormányzatával.

Zalacomár, Balatonmagyaród, Kistrécsce és Zalasárszeg Községek Képviselő-testületei Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 84- 85. §-ban

foglalt felhatalmazással élve igazgatási feladataik ellátására, az önkormányzatok működésével, valamint a polgármesterek illetve a jegyző feladat- és hatáskörébe tartozó ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátására 2013. január 1. napjával létrehozták a Zalakomári Közös Önkormányzati Hivatalt.

Korábban a Zalakarosi Kistérségen belül több pályázat is benyújtásra került a települések összefogásával a települések fejlesztése, fejlődése érdekében, ezzel érvényesülve a cél, hogy a kistérségi társulás létrehozásának egyik fő célja a területfejlesztés volt.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait. Természetesen azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs és nem is lehet, ott a 2011. évi népszámlálás adataiból indultunk ki.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján egyik legsúlyosabb gond a szegénységben élők, közöttük a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2011. év) megállapítása szerint: „Minden harmadik ember (kb. 3 millióan) ma Magyarországon a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák nagy többsége, mintegy 5-600 ezren (összlétszámuk a becslések alapján kb. 750 ezer) ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. Ezért Magyarországon a romák felzárkóztatását megcélzó politikát nem lehet elválasztani a szegénység elleni általános küzdelemtől, a társadalmi és a gazdasági versenyképesség javításától. „A romák esetében jellemző az, hogy még a halmozottan hátrányos helyzetű csoportokon belül is legkedvezőtlenebb helyzetben lévőkhez tartoznak.

Településünkön a 2011. évi népszámlálás során 9 fő vallotta magát romának.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

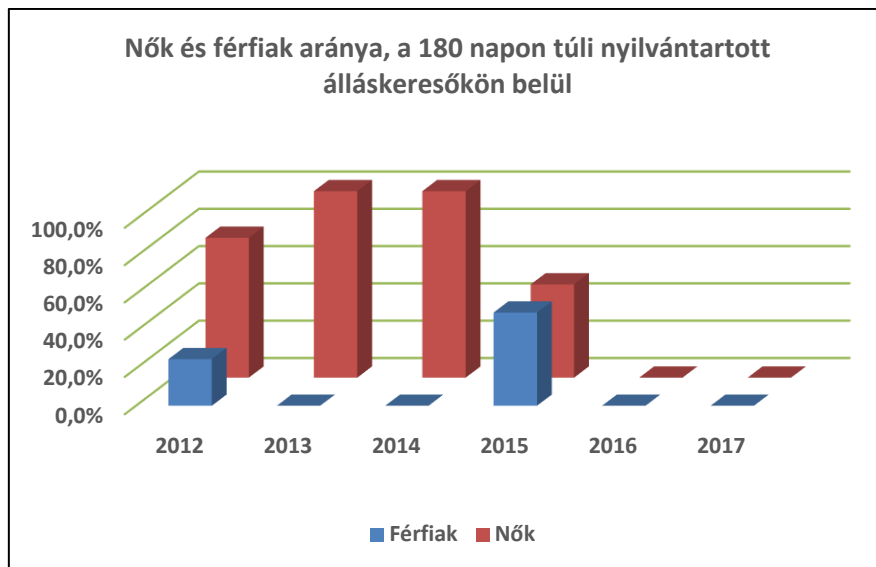
Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. Településünkön tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motiváltsági problémák, a társadalmi előítélet jelenléte. A roma nők iskolai végzettsége, foglalkoztatottsági szintje, jövedelme még a roma férfiakénál is jelentősen alacsonyabb.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

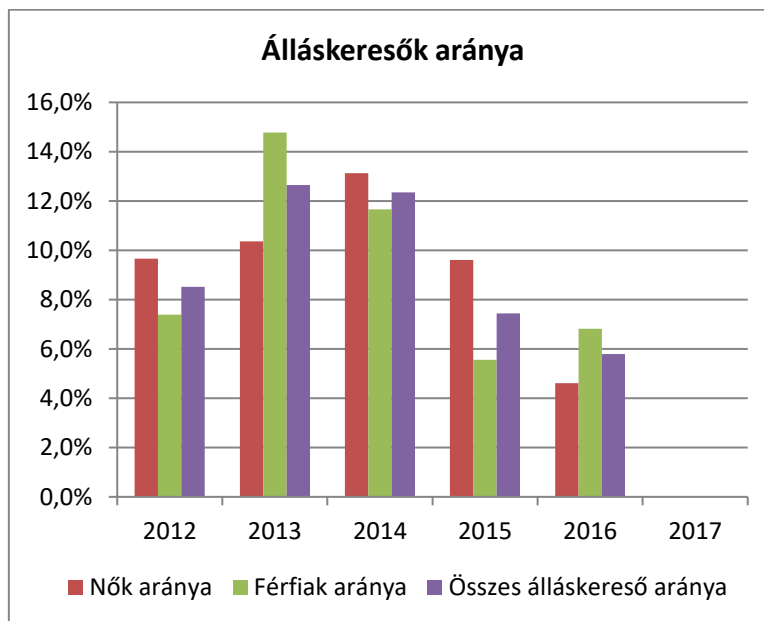
A KSH adatai alapján 2017- ben a munkanélküliek száma 3 fő, 2016- ban 5 fő (2015. év adata: 11 fő), a munkanélküliségi ráta 2016- ban 5,8 %-os (2015. évi adata: 7,4 %, a 2013-as évi rendkívül magas arány 12,6 %) volt.

6. diagram

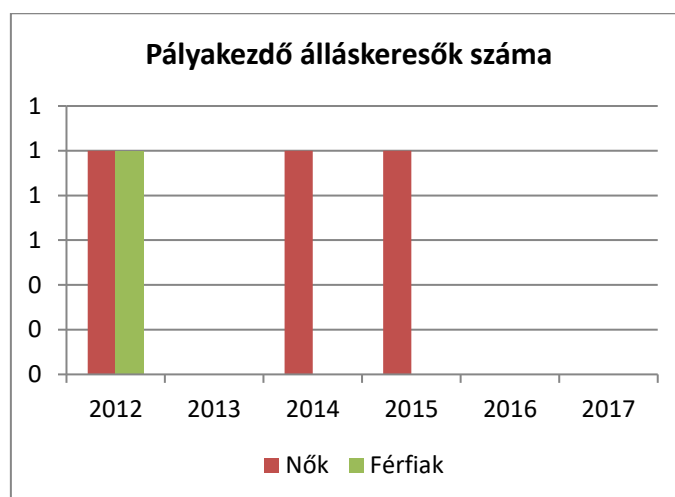
Településünkön a munkanélküliek aránya és száma az alábbiak szerint alakult:

- 2012- ben a regisztrált álláskeresők száma 8 fő, a munkavállalási korú lakónépesség 8,5 %-a.
- 2013- ban a regisztrált álláskeresők száma 11 fő, a munkavállalási korú lakónépesség, 12,6 %-a.
- 2014- ben a regisztrált álláskeresők száma 11 fő, a munkavállalási korú lakónépesség 12,4 %-a.
- 2015- ben a regisztrált álláskeresők száma 6 fő, a munkavállalási korú lakónépesség 7,4 %-a.
- 2016- ban a regisztrált álláskeresők száma 5 fő, a munkavállalási korú lakónépesség 5,8 %-a.

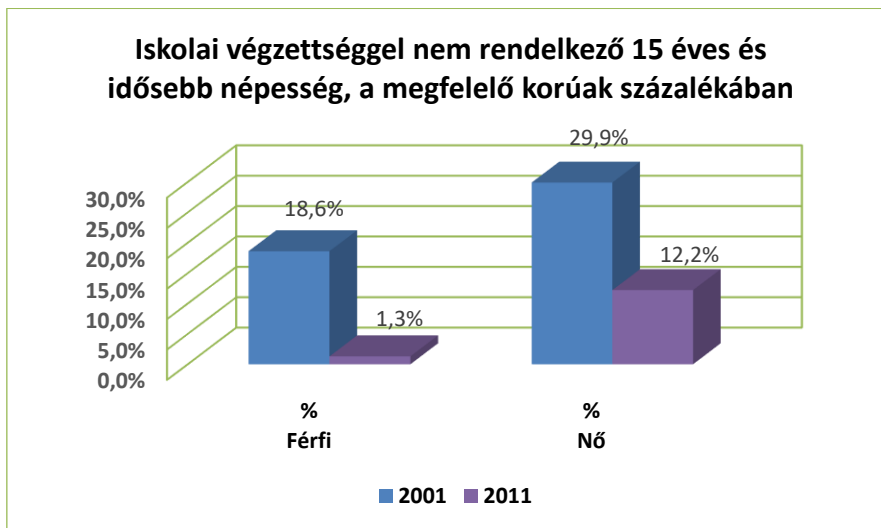
7. diagram

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztály, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. Alacsony továbbá a 15–24 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségére, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

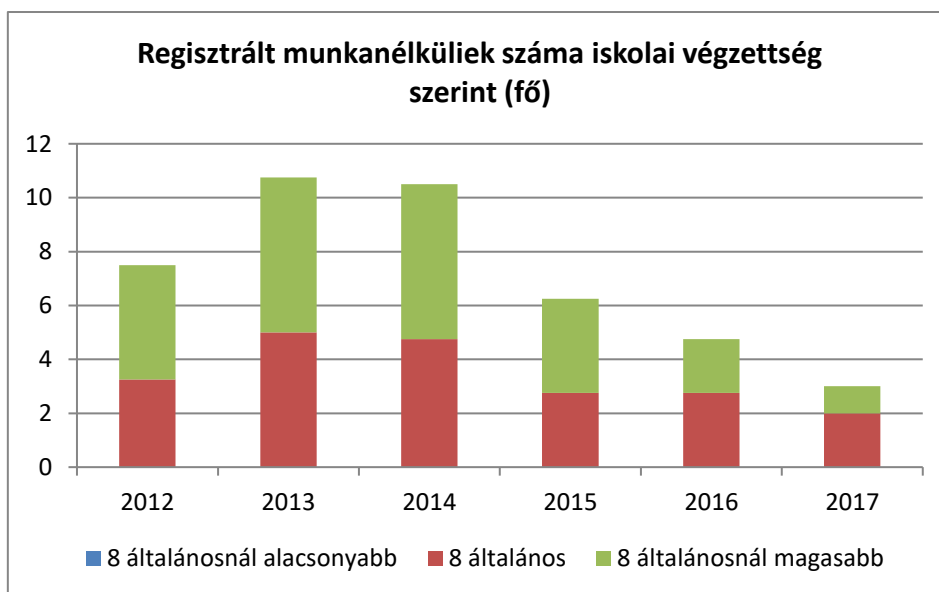

8. diagram

Az iskolai végzettség vizsgálata azt mutatja, Zalasárszegen is igazolódik az országos helyzet, miszerint a munkanélküliek közül nagyszámú csoport kizárólag nyolc általános iskolai végzettséggel rendelkezik. Az elmúlt öt évben nem volt arra példa, hogy a településről valaki általános iskolai felnőttoktatásban szerezte volna meg a nyolc osztályos végzettséget. Az alapvető kompetenciák, a végzettség hiánya pedig determinálja az adott személy munkaerőpiacon betöltött helyét.

9. diagram

10. diagram

2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét. A foglalkoztatás szervezését, a munkáltatói

feladatokat és a munkaügyi feladatokat a Zalakomári Közös Önkormányzati Hivatal látja el, a bérszámfejtési feladatokat a MÁK végezi.

2016. évben összesen 1 fő munkanélküli dolgozott közfoglalkoztatásban. Ez a regisztrált álláskereső – decemberi adat szerint 55 fő – 20 %-a.

Jellemzően a tartós munkanélküli iskolai végzettségének megfelelő munkakört tudunk biztosítani.

Komoly probléma, hogy egy országos adat szerint a 16 év feletti lakosság 51 %-a még mindig digitálisan írástudatlan. Különösen nagy a lemaradás – az idősek mellett – a munkanélküliek, a hátrányos helyzetűek, a kistelepüléseken élők és alacsony végzettségűek körében, akiket szinte csak a felnőttképzés keretében lehet megszólítani.

Zala Megyei Kormányhivatal Nagykanizsai Járási Hivatal Járási Foglalkoztatási Osztálya, Nagykanizsa Fő u. 24. szám alatti telephelyen fogadja az álláskeresőket, a nem nyilvántartott munkát keresőket. Minden esetben elsődleges szempont, hogy az ügyintézők az ügyfelek részére megfelelő állásokat keresnek és ajánlanak fel. A hatóság a munkaerő-piaci képzések lebonyolításában, a képzési lehetőségek felkutatásában, a pályaválasztási tevékenységben az intézményi és a piaci képzőkkel tart fenn kapcsolatokat. Ebben a munkáltatók is részt vesznek, amennyiben az igényeik alapján munkaviszonyban állók, vagy felvételre kerülők előzetes képzéseit igénylik. A tanácsadás keretében: munka-, pálya-, álláskereső-, rehabilitációs és pszichológiai egyéni tanácsadáson való részvételre van lehetőség.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A Szocvtv.-t az elmúlt években többször is módosították, melynek előírásait a Képviselő-testület a szociális gondoskodás helyi szabályairól szóló 2/2015. (II. 25.) rendeletébe épített be.

2015. március 1-től teljes mértékben megváltozott a szociális háló. A hatásköri előírások módosulását követően ettől a naptól kezdődően a járási hivatalok hatáskörébe került az aktív korúak ellátása. Ez kéttípusú támogatással, a foglalkoztatást helyettesítő támogatással valamint az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatással (továbbiakban: FHT vagy EGYT) valósulhat meg.

Az FHT esetében a jogosult aktív álláskereső, munkavégzésre alkalmas személy. Az EGYT-re ezzel szemben az jogosult, aki egészségkárosodott, vagy 14 év alatti gyermeket nevel és a településen nincs biztosítva a gyermek napközbeni ellátása. Mindkét ellátás esetében időszakos felülvizsgálatok vannak (egy illetve két éves időközönként), mely időszakra vonatkozóan bizonyos feltételeknek teljesülni kell. FHT esetében például minden támogatottnak legalább 30 nap munkaviszonyt kell létesítenie, olyan módon, hogy az igazolható legyen a felülvizsgálatkor. Erre lehetősége van több módon. Nyílt munkaerőpiacon folytat keresőtevékenységet, egyszerűsített foglalkoztatottként létesít munkaviszonyt, háztartási munkát folytat, munkaerő-piaci programban vesz részt, közérdekű önkéntes tevékenységet folytat, vagy közfoglalkoztatásban vesz részt.

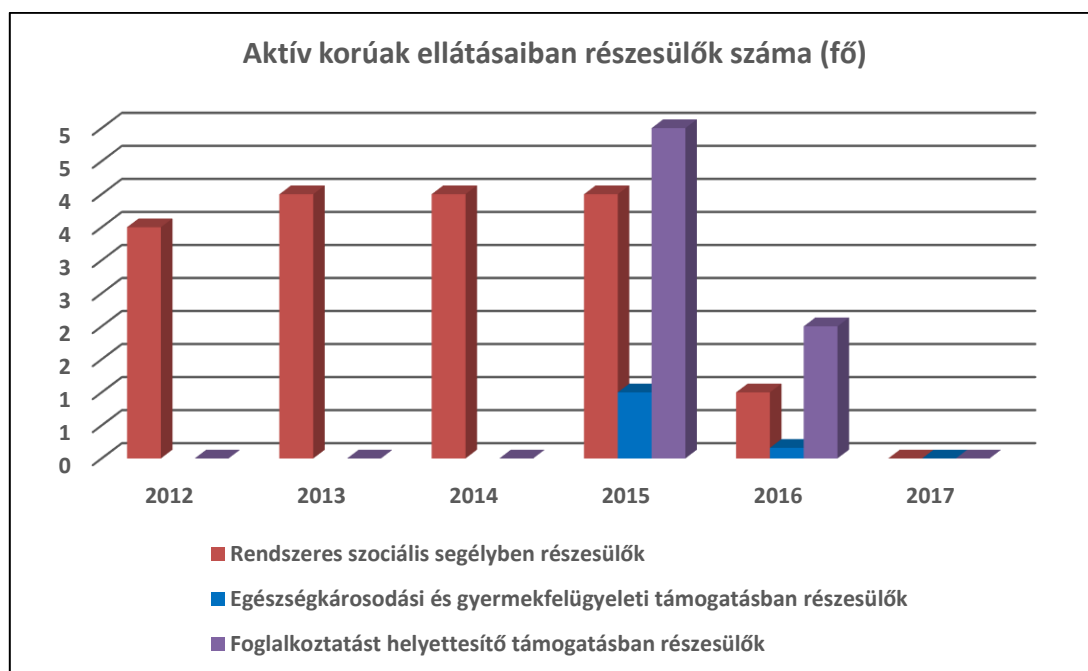
Az aktív korúak ellátásában részülőknek továbbra is előírás a Foglalkoztatási Osztállyal illetve a rehabilitációs hatósággal való együttműködés. A megállapodás elsődleges célja olyan szolgáltatások biztosítása, amely a munkaerőpiacra történő visszahelyezést segíti. A

beilleszkedést elősegítő program a munkanélküliség káros hatásait segített enyhíteni. Az anyagi helyzet romlásának következményeként a munkanélküli emberek kapcsolatai beszűkültek, megváltozott énképük és életvitelükben is izolálódtak. Az anyagi nehézségek konfliktusokat idéznek elő a munkanélküliek családjában.

Az önkormányzat által nyújtott ellátások kihasználása jellemző Kisrécseré.

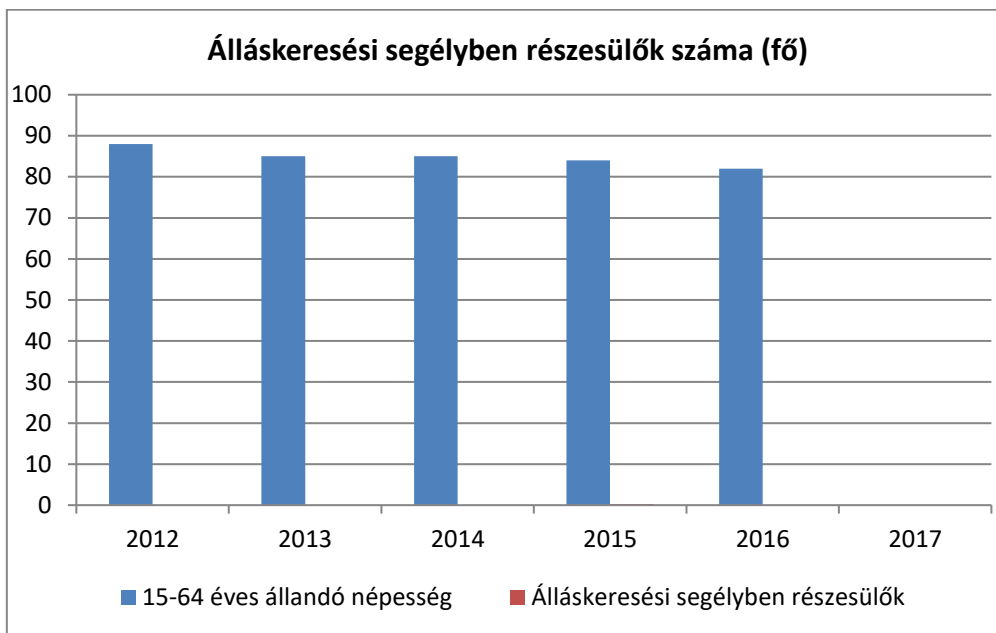
Az aktív korúak ellátásában részesülők aktív korú lakossághoz viszonyított aránya az elmúlt öt évben 0,3 % körüli. Ha a munkanélküliek számát és a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők számát vesszük figyelembe, az arány alacsonynak mondható.

Az ellátások jövedelmi feltétele, hogy az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem nem haladhatja meg a 25.650 Ft-ot. Ebből az látszik, hogy az álláskereső családjának több mint felénél vagy kizárólag a járási hivatal által folyósított ellátás képezi a jövedelmet, vagyamennyiben van más típusú jövedelem is- a család bevétele annyira alacsony (figyelembe véve a család létszámát), hogy a támogatásra jogosult.

10. diagram

Az álláskereső részére álláskeresői ellátásként álláskeresői járadék, nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár. Az álláskeresői járadék maximum 90 nap lehet, a munkaerőpiaci járulékalap 60 %-a, legfeljebb a minimálbér 100 %-a. (98.000 forint).

11. diagram

Az aktív korú lakosságot alapul véve, meglehetősen alacsony az álláskeresési ellátásban részesülők száma. A munkanélküliek számához viszonyítva pedig kis arányban vannak jelen az álláskeresési járadékban részesülők.

A munkanélküliekkel való összevetés során az látható, hogy a járadékra jogosultak aránya 5-10 % közötti.

Jogszabályváltozásnak köszönhetően, az ellátás maximális időtartama az elmúlt években 270 napról 90 napra csökkent, így az érintetteknek a korábbi időszak harmada alatt kell, hogy újabb munkahelyet találjanak, vagy jövedelem nélkül maradnak.

12. diagram

Az elmúlt évben szociális kérelemként iktatott iratok száma összesen 64 darab, 2016- ban 106 darab. 2010. évhez képest 2017- re 42 %-kal nőtt a kérelmezők száma. Településünkön a segélyek célzottak és általában természetbeni juttatásként kerülnek megállapításra.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

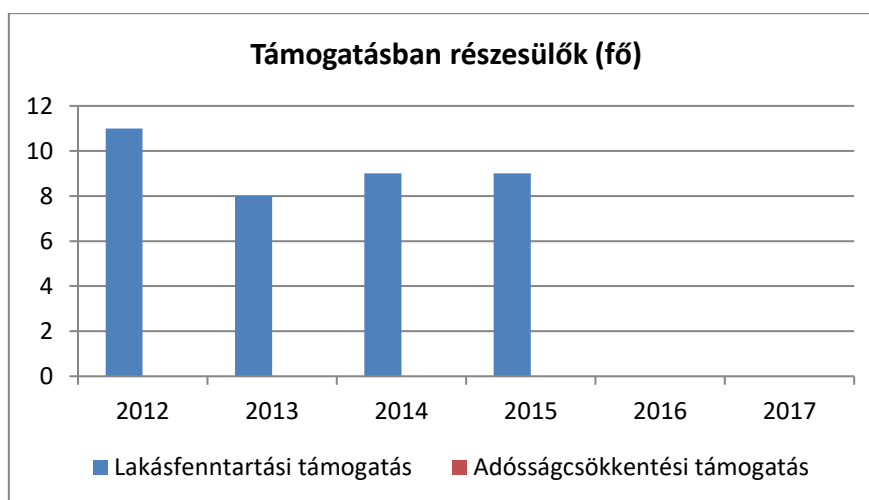
A településen álló 33 lakóház között nem található olyan, amely elégtelen lakhatási körülményeket biztosít.

Önkormányzatunk nem rendelkezik önkormányzati bérlakással.

Az Önkormányzat nehéz anyagi helyzete miatt helyi támogatással nem tud segítséget nyújtani azoknak, akik a településen házat, lakást vásárolnak, építenek vagy lakásukat korszerűsítik, felújítják.

A lakásviszonyok jellemző problémái a közműdíj-, illetve lakáshitel-tartozások, hátralékok felhalmozódása. Zalasárszeg Község Önkormányzata a Szocvtv. rendelkezései alapján 2015 előtt normatív lakásfenntartási támogatás jogcímén támogatta a kérelmezőket. A normatív lakásfenntartási támogatás hatályon kívül helyezése óta a lakhatási kiadásokkal kapcsolatban nem folyósít támogatást az Önkormányzat.

A településen adósságcsökkentési támogatásra nincs lehetőség.

13. diagram

Tapasztaljuk, hogy a szegénység jellemzője a lakhatással összefüggő hátralékok felhalmozódása, és a lakossági adósságállomány folytonos újratermelődése.

A legveszélyeztetettebb csoportok a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő, kedvezőtlen jövedelmi helyzetű családok, pályakezdők, nagycsaládosok, a hajléktalansággal veszélyeztetett, az erőszak áldozatai pl. kilakoltatás előtt álló családok, a lakásfenntartási nehézséggel küzdők, a lakhatással összefüggő adósságot felhalmozott háztartások és súlyos betegséggel küzdő családok.

Településünkön hajléktalan személyek nem élnek.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Településünkön telep felszámolására nem került sor, és nem is jellemző, hogy telepszerű lakókörnyezetben vagy szegregátumban élnek az emberek.

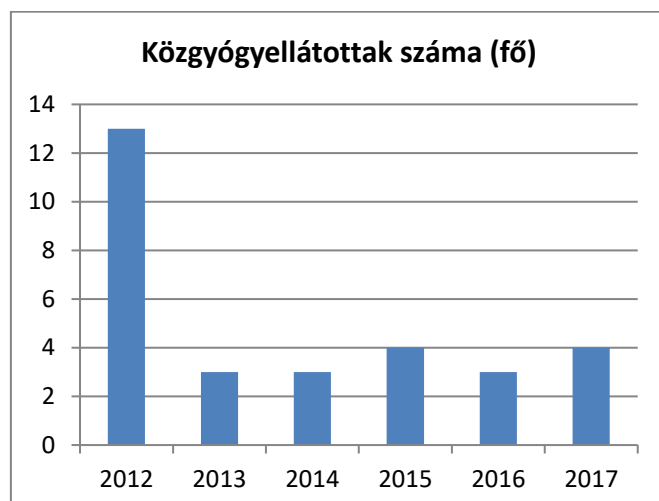
3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A népesség egészségügyi helyzetére jellemző, hogy egyes népbetegségek, mint a magas vérnyomás, a szív- és érrendszeri elváltozások 2015. évben a népesség 22,8%-át érintette, 2016. évben ez a szám 29,6% -ra változott. Az emésztőszervi és az anyagcsere betegségek aránya is magas. A háziorvosi egészségügyi statisztikák alapján megállapítható, hogy az ún. belgyógyászati megbetegedések fordulnak elő leggyakrabban (magas vérnyomás, különböző szívbetegségek, anyagcsere-kórképek, cukorbetegség, rosszindulatú daganatok).

Az egészségügyi ellátás színvonalasan biztosított az alapellátás körébe tartozó települési önkormányzati feladatok tekintetében.

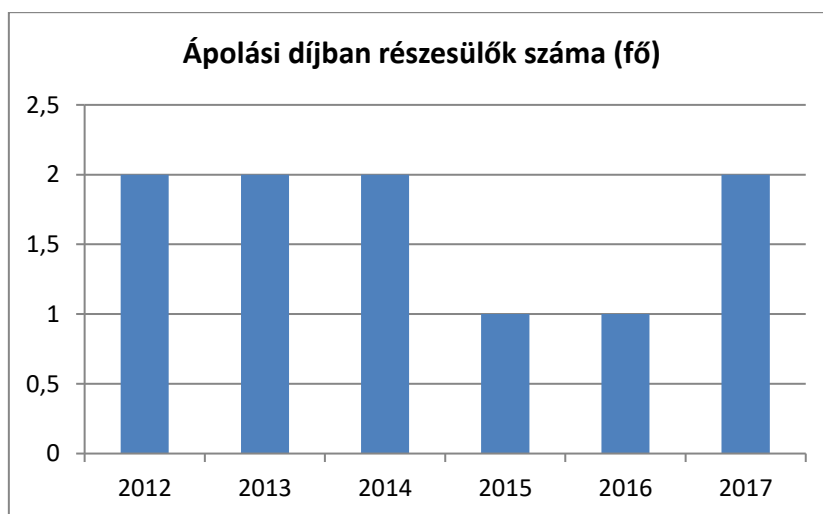
Zalasárszeg településen önálló háziorvosi és fogorvosi körzet nem működik, hanem a Nagyrécsce (háziorvosi) és Újudvar (fogorvosi) gesztorságával működtetett körzethez tartozik a település.

Az egészségügyi ellátás fontos mutatójaként érdemes szót ejteni a közgyógyellátásra való jogosultságról. A szociálisan rászorult személyek részére- egészségi állapotuk megőrzéséhez és helyreállításához- az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzációjára szolgált, melyet Zalasárszegen széles körben igénybe vesznek. Az ügyfélkört tekintve lényeges kiemelni, hogy a jogosultak főként gyermekek vagy idős emberek.

14. diagram

Ugyancsak a lakosság egészségügyi illetve foglalkoztatottsági helyzetéhez kapcsolódó ellátási forma az ápolási díj. Az ápolási díjban részesülő személy kvázi munkaviszonnyal rendelkezik, ugyanakkor a szó szoros értelmében nem aktív tagja a társadalomnak. A tartósan gondozásra szoruló hozzátartozó személy otthoni ápolását látja el, mely időszakban pénzellátással rendelkezik.

15. diagram

Az alanyi és normatív alapú ápolási díj folyósítása a jogszabályváltozásoknak köszönhetően már a járási hivatalokhoz tartozik. Az önkormányzat hatáskörében a méltányos alapon megállapított ápolási díj maradt. Zalasárszeg Község Önkormányzatának képviselő- testülete 2013. augusztus 31. napjával bezárólag azonban megszüntette az ellátási formát, mivel annak költsége 100%-an az önkormányzatot terheli. Az ellátotti körből emiatt kieső személyek 2013. augusztus 31. napját követően visszakerültek a munkaerő- piacra, így azóta foglalkozni kell velük.

Az orvosi ügyelet Nagykanizsán működik.

A területi ellátásért felelős kórház a Kanizsay Dorottya Kórház, Nagykanizsán.

A védőnői feladatokat a nagyrécei körzetből kijáró védőnő látja el, aki a háziorvossal és a fogorvossal együtt az iskola-egészségügyi feladatokat is ellátja.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény a településen nem működik. A házi segítségnyújtás feladatellátást a SzASz végzi feladat- ellátási megállapodás alapján.

A népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosítottak. Ebben fontos tényező, hogy részben a szociálisan rászorult lakosság szegmens prevenciója élvez prioritást, de idetartoznak az életkor és neme által meghatározott kockázati faktor lehetőségével bíró állampolgárok is.

A primer és szekunder prevenció tevékenységét leghatékonyabban a védőnői szolgálat és a háziorvosi ellátás biztosítja.

Önkormányzatunk a prevenció és szűrőprogramok szervezésében közreműködik. A programok az egészséget szolgáló egyéni magatartásminták kialakítását célozzák a lakosság körében, főként a gyermekek, idősek, illetve a magas kockázatú célcsoportokra fókuszálva, együttműködve a Magyar Vöröskereszttel.

A települési ellátórendszer elemei mindenki számára hozzáférhetők, egységes, egymásra épülő szolgáltatásokat nyújt folyamatos és megbízható módon. Az ellátórendszer hatásosságát és hatékonyságát eredményezi az is, hogy az egészségügyi, az oktatási- közművelődési-, sport- és a foglalkoztatási intézmények, szervezetek a szakmai programjuk megvalósítása során együttműködnek.

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A település lakosságának egészségét, gazdasági és társadalmi jólétét, életminőségének javítását úgy lehet biztosítani, ha tevékenységeink során a környezet és fejlődés, illetve a gazdaság, társadalom és környezet problémáit együtt kezeljük.

A településen közművelődési intézményként kultúrház működik, amelyben lehetőség van a lakosság számára internetezésre, valamint a mozgókönyvtári szolgáltatás is itt működik.

Az önkormányzat minden évben falunapot és az idősek köszöntésének alkalmából rendezvényt szervez.

A helyi kötelező közszolgáltatási feladatok megszervezése, a humán szolgáltatások, a szociális és gyermekjóléti ellátások, a település üzemeltetési feladatai, a közterületek tisztántartása biztosított. Az állampolgárok számára elérhetőek, megfelelő színvonalon működnek és minden jogos igényt kielégítenek. Az önkormányzat részben, mint intézményalapító és fenntartó, részben szolgáltatási szerződés útján gondoskodik. Az egyes feladatok ellátása során együttműködik a helyi, nem önkormányzati fenntartású

intézményekkel, civil szervezetekkel, gazdasági társaságokkal, a történelmi egyházakkal, a nemzetiségi önkormányzatokkal és egyéb szervezetekkel.

A közszolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének további javítása, a szolgáltatási biztonság megteremtése, illetve fenntartása, az érintett szolgáltatások megfizethetősége, egyben a közszolgáltatások fenntartása.

Az állampolgárok életminősége az elérhető mindennap alapfeltételeit tartalmazza, ide tartoznak a fizikai környezettel kapcsolatos tényezők és az un. humán szolgáltatások a gyermekjóléti, a szociális, egészségügyi, óvodák, közművelődési, sport egyéb szabadidős tevékenységek. Alapvető cél az állampolgári elégedettség, a jó közérzet elérése, fenntartása.

Zalakaroson ingyenes jogsegély szolgálat működik.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A 2011. évi népszámláláson 9 fő vallotta magát roma nemzetiséghez tartozónak. A községben roma nemzetiségi önkormányzat nem működik.

A magyarországi romák kétségkívül az ország legkiszolgáltatottabb társadalmi csoportjai közé tartoznak. A mintegy 6-700 ezres roma népesség négyötöde él létminimum alatt, többségük társadalmi és fizikai értelemben is szegregált, vagy szegregálódó településeken, településrészekben, lakáskörülményeik évtizedekre vannak a magyarországi átlagtól, oktatási és munkaerő-piaci esélyeik többször alacsonyabbak a nem romákénál, egészségügyi helyzetük katasztrofális. Tapasztalataink szerint körükben a rizikófaktorok közül a dohányzás, a magas vérnyomás, valamint táplálkozási problémák, és a prevenció hiánya egyértelműen az egészségi állapotot befolyásoló tényezőnek bizonyulnak. Tapasztalataink szerint a romák nagy része az ingyenes egészségügyi ellátást sokkal ritkábban veszik igénybe.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A szegénység az elszegényedés folyamatának felszínre kerülő problémái között a lakosság munkaerő-piaci helyzete, a munkanélküliségből eredő problémák, illetve a lakhatással összefüggő problémák, a hátralekock felhalmozódása a lakossági adósságállomány folytonos újratermelődése szerepel.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk alig csökken.	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása, munkahelyteremtő beruházások letelepedésének elősegítése.
Pályakezdők munkavállalása akadályba	Tréningek, szakmai napok tartása,

ütközik.	gyakornoki program működtetése.
A hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése. Életvezetési tanácsadás.
A lakossági adósságállomány újratermelődése.	Az állampolgárok életminőségének folyamatos vizsgálata. Öntevékenységre nevelés, lakhatási problémák megoldásainak feltárása. Szükséglet alapú szolgáltatások szervezése.
A településen az állampolgárok egészségügyi állapota megfelel az országos mutatóknak.	Egészségügyi szűrések népszerűsítése. Az egészségtudatos életmódra nevelés a felnőttek körében is; annak tudatosítása, hogy a szűrővizsgálatokon való mind nagyobb számú megjelenés az egészségesebb életet, a várható élettartam megnövekedését eredményezheti.
A romákkal szembeni diszkrimináció megjelenése az országos médiák közvetítésével.	Helyi médiában „jó példák” megjelenítésének kezdeményezése. Roma értelmiség meghívása közösségi rendezvényre, előadások megtartása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

A helyi gyermekvédelemben dolgozó szakemberek tapasztalata szerint nem változott az a tendencia, hogy a veszélyeztetettség okai között kimagaslóan a szociális helyzet a meghatározó:

Szociális helyzet: A szociális helyzetből adódó veszélyeztetettség a gyermekek több mint a felét foglalta magába.

A család szétesése: Ez a veszélyeztetési ok gyakran párosul a szociális helyzet romlásával és a gyermek mentális állapotának sérülésével. A család szétesésének leggyakoribb oka, a válás a gyermek számára veszteség. Az elfojtott érzelmek a személyiségfejlődésben rendellenességeket, zavarokat eredményezhetnek.

A nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiánya: Az elhanyagolás is bántalmazás (egészségügyi-, oktatási elhanyagolás, a gyermek magára hagyása, elhagyása). A gyanújelek, tünetek jelentkezhetnek testi, viselkedésbeli és érzelmi szinteken is.

Súlyos betegség a családban: A betegség vonatkozhat szülőre, nagyszülőre és testvérré is. A családtagok hosszú vagy súlyos betegsége, az egészségtelen életmód, tartósan rossz lakhatási körülmények a gyermek testi fejlődését és egészségét is veszélyeztetik. A gyermek számára problémát okozhat a hosszan tartó, vagy súlyos betegséggel való szembesülés, a normálistól eltérő élethelyzetben való folyamatos „tartózkodás”.

A család életmódja: A családi élet súlyosabb veszélyeztető ártalmait jelenti a deviáns viselkedési formák jelenléte a család hétköznapijaiban: alkoholizmus, brutalitás, bűnöző családi környezet.

A gyermek mentális állapota, személyiségzavara: A gyakorlatban is érzékelhető a mentálisan sérült gyermekek számának növekedése. Az okok között a családi nevelés jellemző hibái - következetlenség, szigor és kényeztetés eltúlzása, követelések hiánya a gyermek felé, vagy ellenkező esetben: a gyermek képességeit meghaladó, magas mérce állítása, az ellenőrzés, odafigyelés hiánya – tapasztalhatóak. Gyakran találkozunk az idegrendszeri betegségek miatt rendszeresen gyógyszerrel foglalkozó kisgyermekkel.

Bántalmazás: Jelei sokszor nem egyértelműek. Nehezíti a helyzetet, hogy a testi jelek hiánya nem zárja ki a bántalmazás lehetőségét (szexuális-, verbális bántalmazás nehezen felismerhető).

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A település lakosságának 54,1 %-a az aktív korcsoportba tartozik, a nyugdíjas korúak aránya 28,3 %, míg a gyermekek 17,5 %-ot képviselnek. A település teljes lakosság száma a 2016-os évben 120 fő, amelyből a 0-14 korú gyermekek száma 17. Az élve születések és a halálozások száma szinte egyező, a természetes szaporodási mutató nem ideális. A csökkenési folyamat megállításához a gyermekvállaláshoz szükséges kedvező feltételeket kellene megteremteni a településen, ez a lakossággal közös cél kell, hogy legyen.

Fontos célkitűzése önkormányzatunknak az is, a fiatalokat a településünkön megtartsa, mely célkitűzést szem előtt tartva a helyi rövid, közép és hosszú távú stratégiáink fő szempontja ezen törekvés megvalósításának eszközeinek megteremtése.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Településünkön szegregált, teleszerű lakókörnyezetben nem él gyermek.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A helyi gyermekvédelmi ellátórendszer szolgáltatásokkal, támogatásokkal segíti, az arra rászoruló családokat a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával, elérhetőségével. A helyi rendszer működtetésének fő feladata, célkitűzése, hogy a veszélyeztetettség kialakulását megelőzze.

A megelőző tevékenység a teljes szolgáltató rendszert átfogó: köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül valósul meg. Az egyes ágazatok megfelelő színvonalú együttműködésén alapul. Településünkön a gyermekvédelmi

alpellátások működnek, mindenki számára biztosított az egyenlő hozzáférés, a gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van.

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet fogalmának meghatározása nem egységes a gyermekvédelem területén. A Gyvt. szerint a gyermek szüleinek alacsony iskolai végzettsége (legfeljebb nyolc általános a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény iránti kérelem benyújtása napján), a szülők alacsony foglalkoztatása (aktív korúak ellátásában való részesülés a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény iránti kérelem benyújtása napján) továbbá a gyermek elégtelen lakókörnyezete (szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban él) határozhatja meg a gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetét. Előbbi esetében a háromból legalább egy feltétel fennállása, utóbbi esetében pedig két feltétel együttes fennállása esetén adható ki a jegyzői határozat.

A hátrányos- és halmozottan hátrányos helyzeten túlmenően a gyermekvédelmi rendszerben meghatározhatjuk a veszélyeztetettség okokat figyelve arra, hogy egy-egy gyermek, fiatal több szempontból is érintett lehet. A veszélyeztetettségi tényezők, akár halmozottan is jelentkeznek.

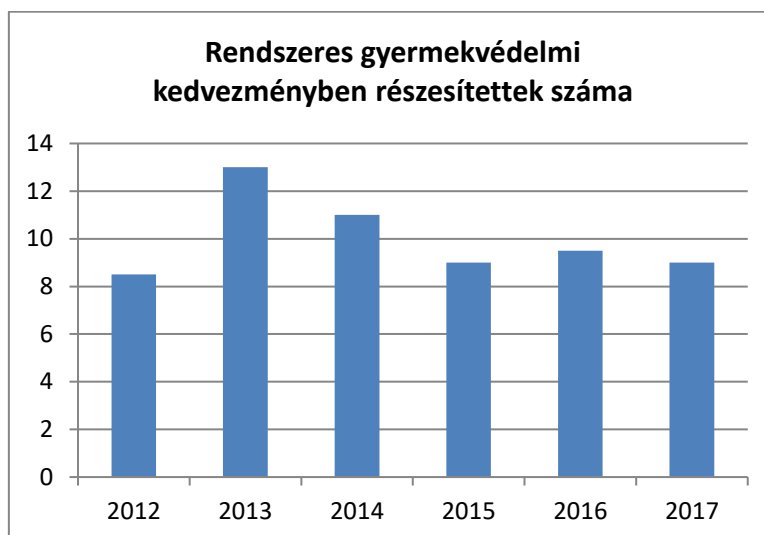
Kiskorúakkal kapcsolatos gyámhatósági intézkedésre a településen az elmúlt öt évben nem volt szükség.

Az évek során szoros együttműködés alakult ki a Gyermekjóléti Szolgálattal, melynek munkatársai nagy segítséget jelentenek a gyermekvédelemben.

A gyermekek veszélyeztetettségét, egyéb külső hatásokon túl, a családjuk anyagi helyzetét figyelembe véve is vizsgálhatjuk.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

Zalasárszegen a Gyvt. által nevesített gyermekeket érintő ellátások teljes körűen biztosítva vannak.

16. diagram

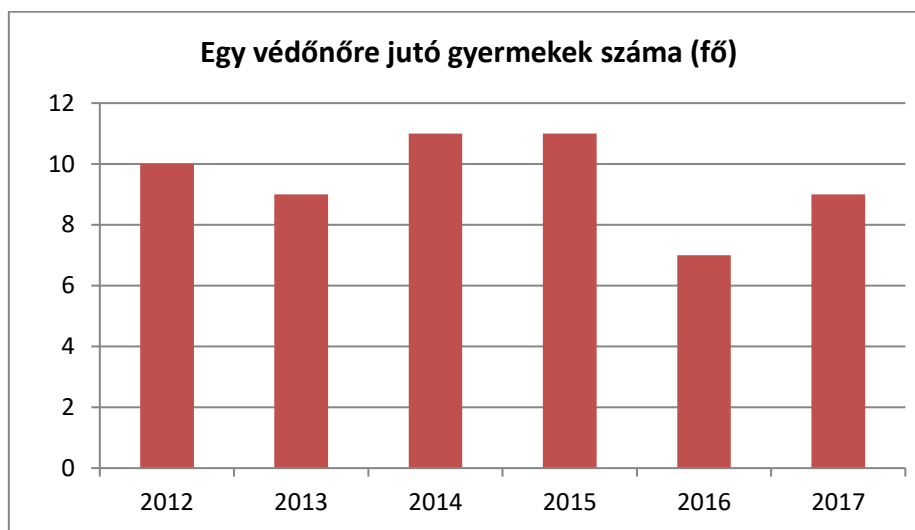
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma változó, a 0-18 év közötti gyermekek több mint fele jogosult (0-18 év közötti gyermek 2016- ban: 21 fő).

A gyermekeket érintő ingyenes vagy kedvezményes támogatások köre az elmúlt években kiszélesedett. A támogatások zöme a fent említett rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódik. A mélyszegénységben élő személy, családok a részükre megállapítható gyermekvédelmi ellátásokról tájékozottak, a jogosultági lehetőségeket ismerik. Zalasárszegen nincs olyan mélyszegénységben élő család, amely ne lenne jogosult és ezáltal ne használhatná ki a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény adta lehetőségeket.

A gyermekek háziorvosi ellátása és egészségügyi szűrése biztosított, részben a háziorvosokon, a védőnői hálózaton keresztül, részben intézményhálózaton keresztül. A nagyrécei nevelési- oktatási intézményben zajló szűrőprogramok rendszeresek, amelyeket korrekt tanácsadás egészít ki. A gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés a Kanizsai Dorottya Kórházban megoldott, Nagykanizsán.

A közoktatási intézményekben a tanórán kívüli tevékenységek jelentős része az egészség megőrzését, a betegségek megelőzését célozta. Pl.: Egészség nap, Takarítás világnapja, Víz világnapja, Föld napja, gyümölcsnapok, Gyereknapi.

A védőnők családlátogatásaik során a várandós kismamák, gyermekes anyukák fordulnak problémáikkal. Nagyon sokszor elég egy megerősítő beszélgetés ahhoz, hogy problémájukkal orvoshoz forduljanak. Az iskoláskorúaknál az érzékszervi méréseket és egészségügyi ismeretterjesztést végeznek.

17. diagram²

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az önkormányzat által szervezett intézményekben történő közétkeztetés. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő óvodás és általános iskolás gyermek térítésmentesen jutnak étkezéshez.

Valamennyi szociálisan rászoruló és normatív támogatásra jogosult gyermekétkezési lehetősége biztosított volt. Nyári gyermek-étkeztetés 2008- tól 2010- ig működött, illetve 2017. évben 3 gyermek esetében újra felmerült az igény a szünidei gyermekétkeztetésre.

A gyermekek védelmét szolgálják a

- gyermekjóléti alapellátások: Nagykanizsai Család- és Gyermekjóléti Központ Család és Gyermekjóléti Szolgálat szervezi, a jelzőrendszeren keresztül érkezett vagy az önként jelentkezett kliensek részére nyújt szolgáltatást, közreműködik a védelembe vétel előkészítésében, folyamatában, felülvizsgálatában.

A családsegítést és a gyermekjóléti szolgáltatást ugyan más törvény szabályozza, mégis együtt kell kezelni Zalasárszegen, mivel egy intézmény látja el mindkét szolgáltatástípust. A településen a gyermekjóléti szolgáltatást a Nagykanizsai Család- és Gyermekjóléti Központ Család és Gyermekjóléti Szolgálat látja el, melyet az Önkormányzati Hivatal helyiségében lehet igénybe venni.

A gyermekvédelem középpontjában meghatározó szerepet betöltő jelzőrendszer áll. A gyermekjóléti szolgálat kiemelt feladata a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, melyet a prevenciós munka első számú eszközének tekintünk. A veszélyeztetettség jelzésére épülő gyermekjóléti szolgáltatás hatékonyságát jelentősen befolyásolja a jelzőrendszer működésének minősége. A jelzőrendszer tagjainak

² A diagramon az egy fő nagyrecsei védőnőre jutó zalasárszegi gyermekek száma olvasható, 0-6 éves korcsoport.

együttműködése az esetek és a problémák mentén történik. A veszélyeztetettségre vonatkozó jelzés 2017- ben nem volt.

A települési jelzőrendszer összetétele sokszínű, minden olyan intézmény, hatóság, részt vesz benne, akik szakmai munkájuk során kapcsolatban állnak a gyermekekkel. Együttműködnek, egymást kölcsönösen tájékoztatják.

2017. évben a közoktatási intézményi feladatok mindegyike ellátott volt a Nagyrécei Körzeti Általános Iskola és a Nagyrécei Tündérvilla Óvoda és Konyha intézményben. Így megoldott az óvodáskorú és az általános iskoláskorú gyermekek elhelyezése. A napközi igénybevételét az általános iskola biztosítja.

Bölcsőde Zalakaroson és Nagykanizsán, családi napközi csak Nagykanizsán működik.

Az Önkormányzattal szemben a szolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók nyilvántartása a szülő által önkéntesen benyújtott nyilatkozat alapján történik, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésével egyidejűleg.

A HHH gyermekek közül 2018. október 1-én 3 gyermek hátrányos helyzetű volt.

Nevelési intézmények szerinti megoszlás:

- óvoda: 1 gyermek hátrányos helyzetű;
- általános iskola: 2 gyermek hátrányos.

Az integrált oktatást, különleges gondozást a gyermek életkorától és állapotától függően – a fogyatékossgot megállapító szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak szerint – a korai fejlesztés és gondozás, a fejlesztő felkészítés, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretében a Nagyrécei Körzeti Általános Iskola és a Nagyrécei Tündérvilla Óvoda és Konyha intézményben megszervezésre kerül.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db
Az óvoda telephelyeinek száma	0
Hány településről járnak be a gyermekek	0
Óvodai férőhelyek száma	0

Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	0	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	-	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	-	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	0	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	0	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gonozónő	0	0
Kisegítő személyzet	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A települése élő gyermekek SNI-s állapotával kapcsolatban nem rendelkezünk információval.

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

Az Önkormányzat hozzájárul a gyermekekkel kapcsolatos költségekhez, illetve a gyermekek gondozásával kapcsolatos feladatokhoz. A helyi gyermekvédelmi rendszer sajátossága, hogy minden gyermek számára gondoskodást nyújt, ugyanakkor fokozott védelemben részesíti az arra rászorulókat. A különböző ágazatok együttműködnek és egymást segítik. Az egyes szolgáltatások, ellátások szociális rászorultság alapján, más ellátások ún. alanyi jogon járnak a gyermekek részére.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Problémát jelent a gyermekek iskolaidőn kívüli szabadidejének hasznos eltöltése és a késő esti csellengés	Gyermekrendezvények megszervezése. Nyári tábor működtetése, klubok létrehozása, sportolási lehetőségek megteremtése. Közbiztonság javítása, a gyermekkel kapcsolatos problémákra fókuszálva.
Kevés a gyermekek időtöltésére alkalmas települési terek száma. A meglévő önkormányzati feladatellátást biztosító intézmények épületei néhány esetben korszerűsítésre szorulnak.	Játszóter, park kialakítása. Épületek energetikai korszerűsítése a jövő nemzedéke érdekében.
A nyári szünet idején nem biztosított a rendszeres meleg ételhez jutás.	Szünidei gyermekétkeztetés megszervezése.

<p>A fiatalok gyakran felkészületlenek az anyagságra. Sok esetben már a tanköteles kor elérése előtt felhagynak az iskolai kötelezettségeikkel, mely sokszor egyéb életvezetésbeli devianciát szül.</p>	<p>Felvilágosító előadások megtartása, programok szervezése.</p>
<p>A gyermekek körében sajnos jellemző a mozgásszegény életmód és az elhízás, továbbá nem elégséges a gyermekek természet- és környezetvédelemmel kapcsolatos tájékozottsága.</p>	<p>Egészséges életmódra, környezetvédelemre nevelő programok, tevékenységek megszervezése. Sportesemények megszervezése. Az egészséges életmód, egészséges táplálkozás népszerűsítése. Fásítás, a település élhetőbbé tétele.</p>

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

2011. március 7-én az Európai Unió tagországainak szociális ügyekkel foglalkozó miniszterei Brüsszelben megerősítették az EU politikai elkötelezettségét a nemek közti egyenlőség iránt. A tagállamok, közöttük Magyarországon tudják, tapasztalják, hogy a nemek közti egyenlőség fontos gazdasági tényező. A nők és férfiak közötti egyenlőség a közösségi jog egyik alapelve. Az Európai Uniónak (EU) a nemek közötti egyenlőség terén kitűzött céljai között van az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód megteremtése a férfiak és nők számára, valamint a nemi alapon történő hátrányos megkülönböztetés minden formájának eltörlése. Az EU kétágú megközelítést fogadott el e téren, amely az egyedi intézkedéseket a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítésével kombinálja. A téma erős nemzetközi dimenzióval is rendelkezik a szegénység elleni küzdelem, az oktatáshoz és egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés, a gazdaságban és a döntéshozatali folyamatokban való részvétel, valamint a nők jogai és az emberi jogok tekintetében.

Az egységes humán erőforrás nem különbözteti meg a női és a férfi munkavállalókat, hanem felismeri, hogy nemtől függetlenül csak a munkavállaló, mint a gazdaság motorja fontos és nem pedig az, hogy melyik nemhez tartozik. Az esélyegyenlőség megvalósítása tehát egy fontos tényezője a gazdasági növekedésnek.

Magyarországon a nők és a férfiak közötti esélyegyenlőségi politikának nincsen nagy hagyománya, általában családpolitikai és gyermekjóléti kérdésekkel szokták összekapcsolni. A nemek közötti egyenlőség tekintetében a jogi szabályozás megfelel az EU-konformnak, a jogérvényesítés terén azonban tapasztalható problémák. Magyarországon a nők helyzete hasonló a közösség tagállamainak női lakosaiéhoz, de az eltérő történelmi fejlődés miatt több területen is, különösen a munkaerő-piaci helyzetüket tekintve, különböznek attól. A köztudatban az él, hogy a nők csak az emancipáció kezdete óta dolgoznak, azonban a nők „többet dolgoznak”, mint a férfiak, de ez a munka mondhatni” láthatatlan munka” ez az évtizedek során természetessé vált. A nők a történelem folyamán mindig az élet több területén is helyt álltak, dolgoztak, nevelték a gyerekeket, főztek, mostak, így egy sor munka aránytalanul nagy része hárult rájuk, és a munkahelyükön is elvégezték munkájukat.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Magyarországon a 15-64 éves népességnek az 51%-a nő, tehát a magyar aktív népesség több mint a felét teszik ki a nők. Viszont, ha megvizsgáljuk ugyanennek a csoportnak a foglalkoztatottsági szintjét, akkor láthatjuk, hogy csak 45%-a nő. A foglalkoztatottaknak kevesebb, mint a fele a női munkaerő.

A demográfiai és közszolgáltatási adatok vizsgálatából az alábbi összefüggések állapíthatók meg:

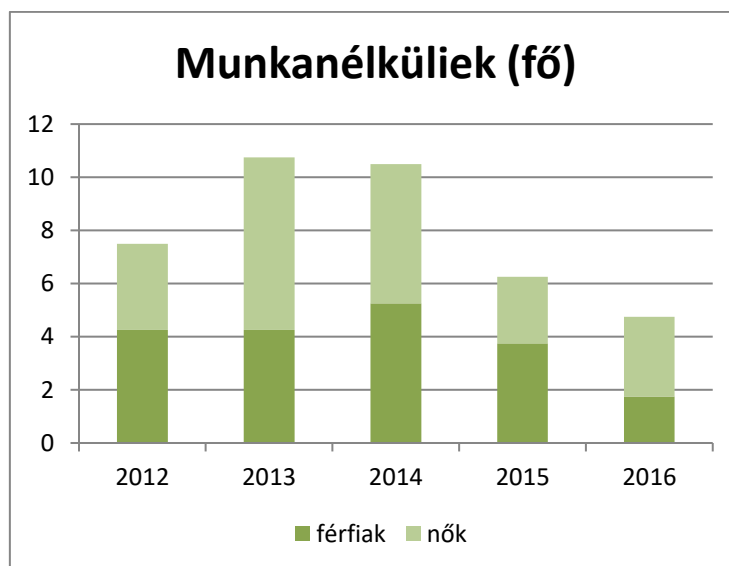
- a település összlakosságának 53,3 %-a nő (64 fő);
- a női lakosok több mint fele 19-65 éves, tehát aktív korú (78 fő);
- aktív korúak ellátásában részesülők aránya: 7 %;
- ápolási díjban részesülők aránya 50 %;
- a nyugdíjas nők száma 20 fő.

A népesség nemek szerinti megoszlása a népéségen belül helyi szinten is jól mutatja, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak. Ennek ellenére az aktív korúakat vizsgálva látható, hogy a férfiak létszáma lényegesen magasabb.

Településünkön a munkanélküliek aránya és száma az alábbiak szerint alakult:

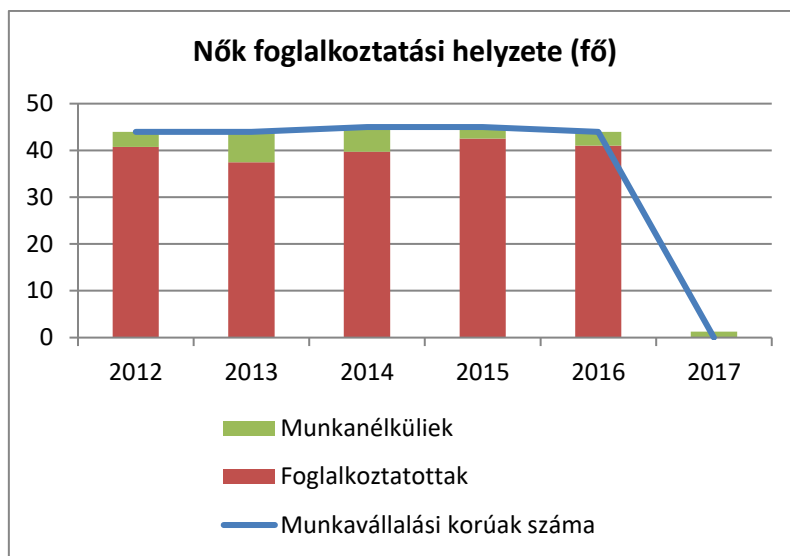
- 2016- ban a regisztrált álláskeresők száma 2 fő, a munkavállalási korú lakónépesség 2,56 %-a.

A munkanélküli nők és férfiak számában számottevő változás nem volt az elmúlt években. Az arányokból kiolvasható, hogy a településen a munkanélküli férfiak kisebb kört képviselnek- bár nem sokkal-, mint a nők.

18. diagram

A fentiekkel együtt a foglalkoztatott nők száma alacsonyabb is, mint az állással rendelkező férfiaké. Ez alapvetően betudható annak a ténynek, hogy az aktív korú lakosság kisebb részét a nők teszik ki.

19. diagram

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíj jogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

Településünkön a munkanélküliek foglalkoztatását, jelenleg a közmunka program keretén belül oldja meg. Ez idáig településünkön még nem érhető el a foglalkozást segítő képzési programok. A munkaerő-piacon való elhelyezkedés lehetőségei nehezebb azok számára, akik alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek.

A gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára fontos cél. A nők munkaerő-piaci hátrányos megkülönböztetése nehezen vizsgálható jelenség. A hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén, mint a bérkülönbségek, a munkakör betöltéshez alkalmasság esetén is a munkáltató nem a női munkaerőt alkalmazza elsődlegesen. Az azonos munkáért járó eltérő bérezés, vagy az előmeneteli lehetőségek beszűkülése a jellemző. A közigazgatásban e problémaforrás, a közalkalmazottak és köztisztviselők esetén nem ilyen erőteljesen megfigyelhető jelenség, Önkormányzatunk, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének.

E célok megvalósulását példamutatásával tudja segíteni, hiszen szükséges az a tudatformálás és szemléletváltás, amely ezen a területen is tudja biztosítani az esélyegyenlőséget.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

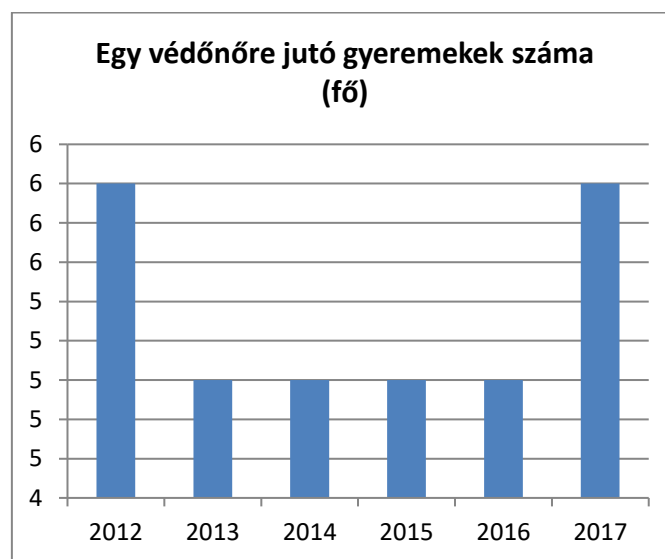
A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsődei férőhelyek száma. Zalasárszegen bölcsőde nem működik, a legközelebbi ilyen jellegű intézmény Zalakaroson és Nagykanizsán található. A Nagyrécsei Tündéerkert Óvoda és Konyhán férőhelyhiány nincs. Településünkön kifejezetten családbarát munkahely jelenleg nincs.

Fontosnak tartjuk kiemelni, hogy Zalasárszeg Község Önkormányzata aktív szerepet kíván vállalni a kisgyermekes kollégák munkahelyre való visszatérésének segítésében. Ennek jegyében előbb 2018 februárjától, majd 2018 októberétől térhetett vissza részmunkaidőben 1-1 kolléganő (4 illetve 6 órás munkarendben) a Zalakomári Közös Önkormányzati Hivatalhoz.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg.

Az alacsony gyermeklétszám miatt önálló védőnői szolgálat létrehozására nincs szükség.

20. diagram³

Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá

³ A diagramon az egy fő nagyrécsei védőnőre jutó zalsárszegi gyermekek száma olvasható, a 0-3 éves korosztályt figyelembe véve.

tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

A rendszerváltás éveiben, egyre több igény merült fel, gazdasági okok és családi konfliktusok miatt, hajléktalanná vált anyák és gyermekeik, együttes elhelyezésére.

A családok átmeneti otthona a gyermekvédelmi alapellátások rendszerébe tartozik. Fő profiljuk az anyaothtoni elhelyezés. Az 1997. évi XXXI. törvény kimondja, hogy „Az otthontalanná vált szülő kérelmére a családok átmeneti otthonában együttesen helyezhető el a gyermek és szülője, ha az elhelyezés hiányában lakhatásuk nem lenne biztosított, és emiatt el kellene választani a gyermeket a szülőjétől.”

Az Anyaothtonok elsődleges feladata a prevenció, a gyermek állami gondozásba vételének megakadályozása.

A szolgáltatások közvetítése a Nagykanizsai Család- és Gyermekjóléti Központ Család és Gyermekjóléti Szolgálatának feladata.

A családok átmeneti elhelyezését a településen nem megoldott, erre lehetőséget a Nagykanizsán elérhető Magyar Vöröskereszt Családok Átmeneti Otthona biztosít.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Önkormányzat példamutatással hívja fel a figyelmet a nők társadalmi szerepvállalásának erősítésére. Az önkormányzati képviselőtestületben egy nő foglal helyet, azonban az önkormányzati hivatal és intézményei, többségében női alkalmazottakat foglalkoztatnak.

Megállapítható, hogy településünkön nincs olyan szervezet, amely a nők érdekvédelmére alakult volna.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos

családmodelljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák.

A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez ösztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

Szakmai tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az eddigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér, és fellép a félelem a „más”- tól.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magas. A CSED-ről, GYED-ről/GYES-ről való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát. A gyermekét egyedül nevelő édesanya tekintetében magasabb az elszegényedés kockázata.	Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét. Gyermekek nappali felügyeletének megoldása önkéntesek bevonásával.
A kisgyermekes anyák gyakran érzik magányosnak magukat, kapcsolattartási lehetőségeik a gyermek mellett viszonylag szűkek, szinte csak a családra korlátozódnak.	Klubok létrehozása, családi napok szervezése, férőhelyek kialakítása/ gyermekfelügyelet működtetése. Gyermekek nappali felügyeletének megoldása önkéntesek bevonásával.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

Az esélyegyenlőségi szempontok fejlesztését az EU közösségi politikában elsődlegesen gazdasági és foglalkoztatáspolitikai szempontok szem előtt tartásával kerültek megfogalmazásra. Fokozatosan teret nyert az a felismerés, hogy az esélyegyenlőség elvének e téren történő biztosítása, már önmagában nem képes a már kialakult társadalmi egyenlőtlenségeket felszámolni. Ezen társadalmi egyenlőtlenségek negatívan befolyásolják az országok gazdasági teljesítményét és versenyképességét. Az emberi jogi érvényesülésével, párhuzamosan teret engedett, és az esélyegyenlőségi szempontok fokozatosan a középpontba kerültek, velük együtt az életkor alapú diszkrimináció is. Az élet számos területén éri hátrányos megkülönböztetés az időskorúakat hazánkban. Legjelentősebb az idősek foglalkoztatásával kapcsolatos diszkriminációja, amely súlyos következményekkel jár, különösen a nők esetében. Gyakori még a szociális ellátások, az egészségügyi szolgáltatások területén elszenvedett diszkrimináció. Magyarországon több törvény is tiltja, mint a 2003. évi

CXXV. törvény (Ebkvt.) és a munka törvénykönyve az életkor alapú diszkriminációt, az idősebb korosztály már 45–50 éves kortól nagyobb mértékben kiszolgáltatott a foglalkoztatásbeli diszkriminációnak.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya.

A 65 év feletti lakosság száma évről- évre csökken ugyan, mégis nagy figyelmet kell szentelni a velük való törődésnek.

A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

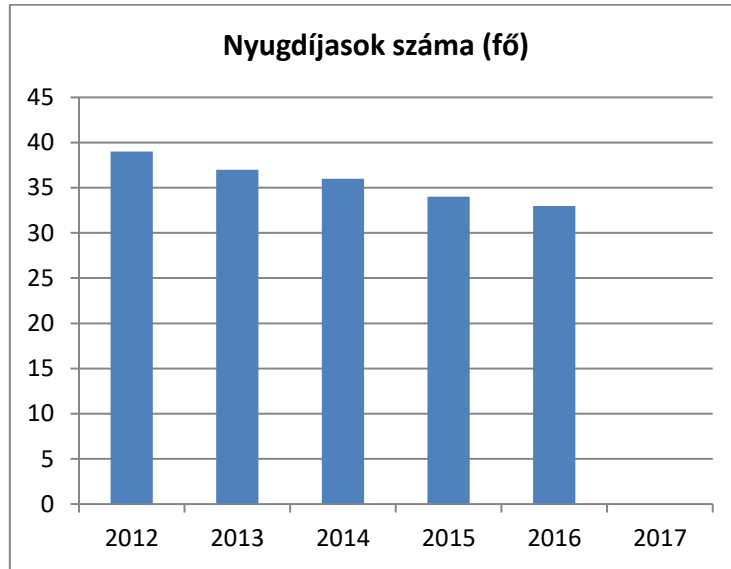
- növekszik az átlagéletkor,
- magasabb a középkorúak halandósága,
- nők hosszabb élettartama („feminization of ageing”).

Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a dementia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott dementia.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

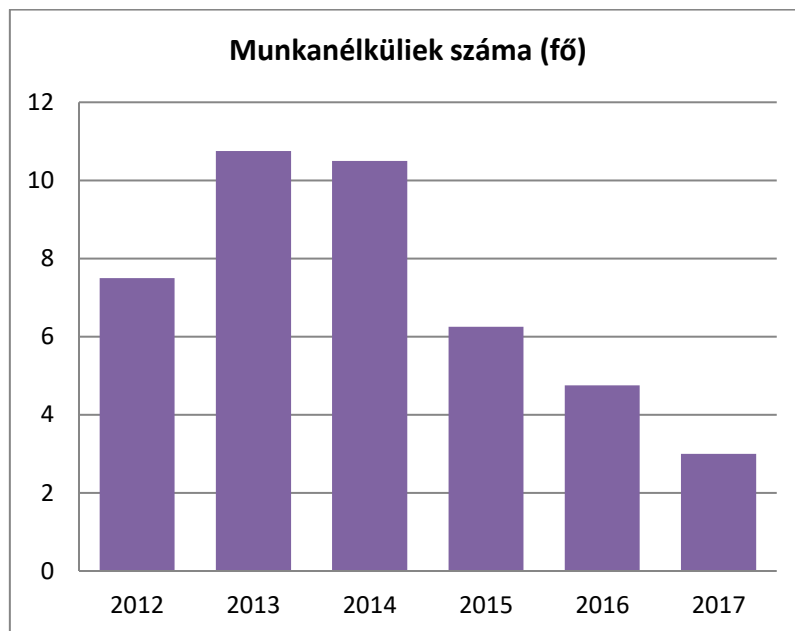
Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély, a munkaerő-piacon nincs, kivétel, ha speciális tudással rendelkezik.

A településen élő nyugdíjasok arány a 25-30% között mozog, az elmúlt öt évet vizsgálva.

21. diagram

A munkanélküliek korcsoportos megoszlásából is egyértelműen megállapítható, hogy az összes munkanélküliekből az 55 év felettek aránya a legfeljebb 10%-ot érte el, az elmúlt öt évet figyelembe véve.

22. diagram

Az állam által bevezetett munkahely védelmi program ezen korosztály munkanélküliség problémáinak enyhítésére került bevezetésre, így az 55 év feletti munkavállaló után a munkáltató 50%-os társadalombiztosítási kedvezményben részesül.

Zalasárszegen az elmúlt években csak 2016- ban fordult elő először, hogy az időskorú személy a nyugdíj folyósításához szükséges feltételekkel nem rendelkezne. A jogosult akkor

időskorúak járadékát kapta. Azóta a településen nem került sor az időskorúak járadékának megállapítására.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A helyi közszolgáltatások terén az idősokkal való foglalkozás megfelelő színvonalú. Az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások egy része a település minden állampolgára részére biztosított, egy része kor alapján az időskorúak részére szerveződik. Az önkormányzat eleget tesz minden kötelező feladatának és emellett önként vállalt intézkedéseket is biztosít.

Jellemző a települési szolgáltatásokra, hogy egymásra épülnek, az egyes ellátások személyre szabottak és egyéni szükséglet felmérésen alapulnak. A személyre szabott szolgáltatások biztosítását a helyi ellátórendszeren belüli koordináció, együttműködés biztosítja.

A mai kor vívmányai közül, az idős emberek is ismerkednek az informatikával. Nagyon nehezen mérhető, hiteles adatot kapni arról, hogy milyen arányban használja ez a korosztály az internetet. A megkérdezés mellett, következtetések lehet levonni, a tért hódító közösségi hálón való megjelenése az idősebb korosztály részéről.

Az Önkormányzat e célcsoport életminőségének jellemzőit folyamatosan vizsgálja, és ennek alapján alakítja szolgáltatásait.

Idősokkal foglalkozó intézmény a településen nem működik.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A településünkön szervezett programokhoz a lakosság legfiatalabb és legidősebb tagjának is egyenlő hozzáférést biztosítunk, és a programok elérése, valamint a programokról való tájékoztatás teljes körű.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A morbiditási statisztikák rangsorában - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák leggyakrabban előforduló betegségek.	Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások bővítése. Szűrővizsgálatok biztosítása. Prevenációs szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése. Információs napok szervezése.
A település gyalogjárdáinak állapota nem tökéletes. Az idősök gyalogos közlekedését gyakran akadályozzák a berepedt,	Az érintett járdaszakaszok felújítása, térkövel ellátása.

letöredezett járdaszakaszok.	
Az idősek gyakran válnak áldozattá.	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése. Polgárőrség gyakoribb járőrözése. Térfigyelő kamerarendszer bővítése, korszerűsítése.
Az idős korosztályban gyakori probléma az elmagányosodás, magas az egyedül élők száma. Jellemző továbbá, hogy csekély a nemzedékek közötti kapcsolat. A fiatalok nem kötődnek a hagyományokhoz, nem ismerik azokat.	Generációs programok szervezése, hagyományörző kiállítás létrehozása. Idősek klubjainak szervezése, működtetése, nappali ellátásba/ házi segítségnyújtásba való bevonás.
Az idősebb korosztályba tartozók (55 év felettiek) munkanélkülisége növekvő arányú. Gyakori probléma továbbá, hogy vannak olyan személyek, akik a rájuk irányadó nyugdíjkor eléréséig nem is szerzik meg a szükséges szolgálati időt.	Közérdekű önkéntes munkalehetőség biztosítása, helyi vállalkozók ösztönzése, szociális szövetkezetek népszerűsítése.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Az Európai Unióhoz való csatlakozás egyik feltétele volt, hogy az állampolgárok- köztük a fogyatékossgal élő emberek- számára biztosítva legyen az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden területén. A szociális, egészségügyi ellátásban, mint a fizikai és kulturális környezetben, valamint az iskoláztatási, munkalehetőségek a társadalmi élet, a sport és a szórakozás területén is. Ezen emberek számára kiemelt célként a minőségi szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés a fő cél. Biztosítani kell az esélyegyenlőséget az intézményi ellátások területén is, az intézmények kiépítésével átalakításával. A legsérülékenyebb társadalmi csoportot a fogyatékos emberek és családjaik alkotják.

A 2001. évi népszámlálás adatai szerint 577 ezer fogyatékkal élő ember van Magyarországon, a népesség 5,7 százaléka. A népesség fogyatékossgátípus szerinti megoszlása: mozgáskorlátozottak aránya 43,6 %, látássérült 14,4 %, értelmi fogyatékos 9,9 %, hallássérült 10,5 %, egyéb 21,6 %.A fogyatékos népességen belül továbbra is a mozgássérülteké a legnépesebb csoport. Jelentősen emelkedett az egyéb, pontosan meg nem határozott fogyatékossgában szenvedők aránya.

Az aktív korú megváltozott munkaképességű személyek száma a Nyugdíjfolyósító szerv adatai alapján 700 ezer főre tehető. Ezen célcsoportból Magyarországon 7-9%-ra tehető azok aránya, akik dolgoznak, míg az Európai Unióban ez az arány 40%-os.

Az esélyegyenlőség megteremtése területén az egyik legfontosabb célkitűzés a szemléletformálás. A fogyatékos emberek integrációja mindannyiunk feladata és érdeke. Az egyenlő hozzáférés nem csak a rámpák, liftek speciális táblák jelentik, hanem azt, hogy a fogyatékos embert egyenrangúnak, egyenjogúnak kell tekinteni. Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, a komplex akadálymentesítés, amely lehetővé teszi a látássérült, a hallássérült, a mozgássérült, valamint a fogyatékos emberek számára is az igénybevétele.

Az akadálymentesítés alapkövetelménye, az egyetemes tervezés módszere. Hazánk is igyekszik különböző intézkedésekkel, programokkal, törvényekkel, rendeletekkel elősegíteni a fogyatékosok esélyegyenlőségét.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

A célcsoport részére szervezett ellátásokat, szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján tervezzük.

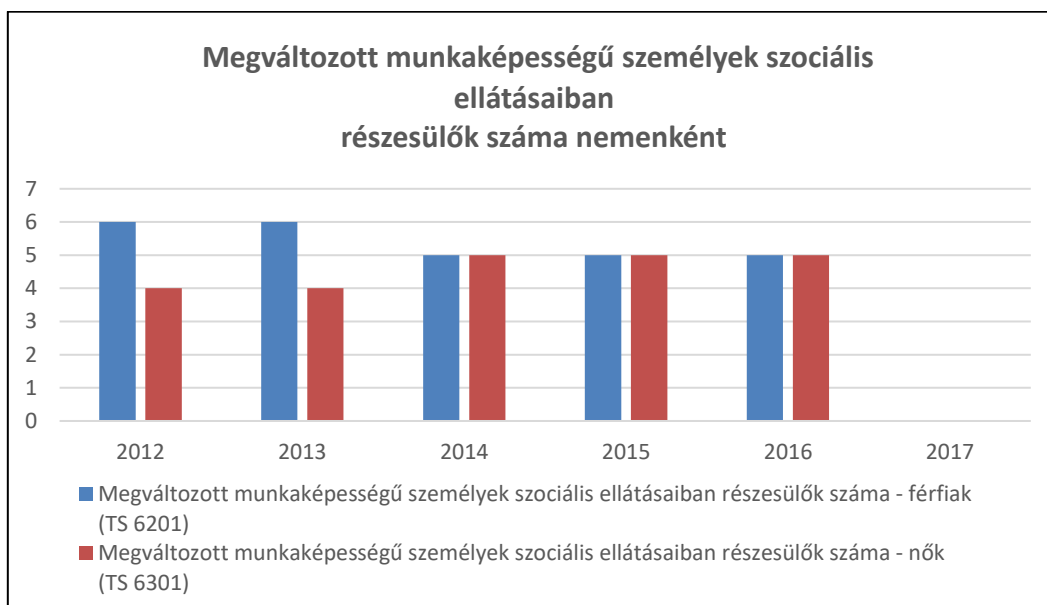
Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket. A fogyatékosok körében a foglalkoztatottsági arány meghatározásánál a 2001. évi népszámlálás adataiból tudunk kiindulni, mely 9%.

A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékossg esetén még jelentősebb.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A szociális ellátásokat igénybevevők között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is, nyilvántartott adattal azonban nem rendelkezünk.

A fogyatékkal élő személyek számára külön pénzbeli és természetbeni ellátást és kedvezményt az önkormányzat nem nyújt, erre az ellátásra vonatkozó helyi rendeletünk nincs. Foglalkoztathatóság szempontjából viszont lényeges mutatószám a megváltozott munkaképességű személyek és a szociális ellátásban részesülők száma (Kisrécén az elmúlt öt évben egészségkárosodottság alapján rendszeres szociális segélyben részesülő személy nem volt).

23. diagram

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszer.

A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik. Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek felújítása során gondoskodunk a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról.

Az önkormányzat rendelkezik saját honlappal, amely akadálymentesített verzióval ellátott. Településünkön elérhető a családsegítés, az étkeztetés, a házi segítségnyújtás. A szociális alapszolgáltatásokat társulás keretében oldja meg. A település nagyságából fakadóan a fogyatékos személyek, a hajléktalanok, valamint a szenvedélybetegek helyi ellátása valamint a fogyatékosok szociális szakellátása helyben nem megoldott.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásának kis hányada.	Foglalkoztatás megszervezése, foglalkoztató felkutatása.
Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése,

aránya nem 100 %-os.

lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Településünkön a civil szervezetek függetlenségét elismerjük és tiszteletben tartjuk, de jelenleg a településünkön civil szervezet nem működik. Az egyházzal jó az önkormányzat viszonya A nagyobb felújításokat - amennyiben a pénzügyi helyzet engedi - anyagilag támogatjuk.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek. Módszere az online kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrált. A tervezet az Önkormányzat teljes körűen akadálymentesített honlapján, www.zalasarszeg.hu közzétételre kerül, így állampolgárok is véleményt mondhattak. A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM INTÉZKEDÉSI TERVE (HEP IT)

Az intézkedési terv a megjelölt hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedésekkel valósul meg. Az intézkedési terv olyan beavatkozásokat fogalmaz meg, amelyek a helyzetértékelésben felvetett problémákra nyújtanak megoldást.

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit partneri viszony során kéri, hogy a HEP-t valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat HEP-ban részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására HEP Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok kerületünkben maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

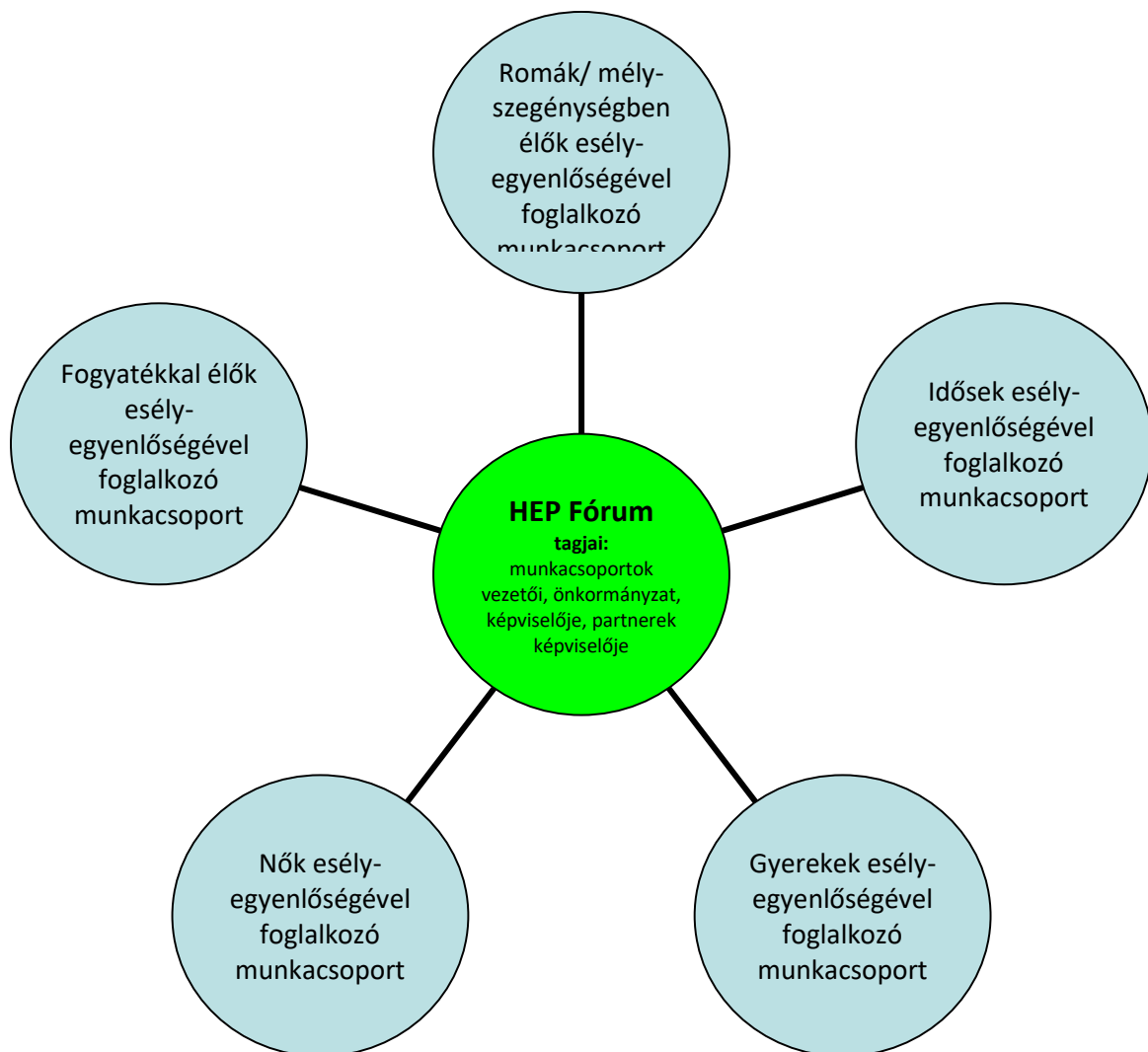
A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre. Fórum tagjai:

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre

- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a jegyző felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.

- Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
- Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül

megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Zalasárszeg község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Zalasárszeg Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 25/2018.(X.30.) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

1. melléklet- A HEP helyzetelemzésénél bemutatott diagramok alapjául szolgáló táblázatok.

Zalasárszeg, 2018. október 30.

Nagy Gábor
polgármester

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

Intézkedés sorszáma	A Az intézkedés címe, megnevezése	B A helyzetelemzés és következtetésekben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	C Az intézkedéssel elérni kívánt cél	D A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	E Az intézkedés tartalma	F Az intézkedés felelőse	G Az intézkedés megvalósításának határideje	H Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	I Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	J Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	„Munkára!” - helyi foglalkoztatás erősítése	A halmozottan hátrányos helyzetű családok száma évről-évre nő, a szegénységi oka és egyben következménye a munkanélküliség.	A halmozottan hátrányos helyzetű családok számának csökkentése. Munkanélküliség csökkentése.	Szociális Szolgáltatás tervezési Konceptió Gazdasági program HEP	közfoglalkoztatás folyamatos szervezése; tartós munkanélküliek részére a 30 napos foglalkoztatási kötelezettség teljesítése lehetőségének biztosítása; egyéb lehetőségek kidolgozása; munkahelyteremtő beruházások letelepedésének elősegítése; képzés-átképzés szervezése; foglalkoztatást segítő pályázatok az önkormányzat és a vállalkozók részére	Polgármester	2020.08.10.	közfoglalkoztatásban résztvevők száma 5%-kal nő, munkanélküliek száma 5%-kal csökken	1 fő koordinátor Pályázati forrás, központi költségvetés, önkormányzati költségvetés Helyiség biztosítása, munkaeszközök biztosítása	2020.08.10.
2	„Első lépés” pályakezdeők elhelyezkedésének segítése	A pályakezdeők tapasztalat híján elhelyezkedése gyakran akadályba ütközik.	A pályakezdeő fiatalok elhelyezkedésének elősegítése.	Szociális Szolgáltatás tervezési konceptió Gazdasági program HEP	Tréningek, szakmai napok megtartása. Gyakorlati tudás megszerzésének biztosítása gyakornoki programmal.	Polgármester	2020.08.10.	elhelyezkedett pályakezdeők száma 5%-kal nő, munkanélküli pályakezdeők száma 5%-kal csökken	1 fő koordinátor Pályázati forrás, központi költségvetés, önkormányzati költségvetés Helyiség	2020.08.10.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés és következtetések eiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés megvalósításának felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
									biztosítás, munkalehetőség biztosítása	
3	„Örökségünk” - a szociális, gyermekjóléti, képzési szolgáltatások bővítése, hátrányos helyzet átörökítésének csökkentése	Tapasztalataink és a segélyezési nyilvántartásunk szerint a szegénység, a be nem jelentett foglalkoztatottság egyes családok esetében generációkon keresztül öröklődik.	A hátrányos helyzetűek számának és a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése	Szociális Szolgáltatások tervezési koncepció Gazdasági program HEP	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási fejlesztési programok szervezése. Életvezetési tanácsadás.	Polgármester	2020.08.10.	prevenációs és információs programok száma évente min. 1 résztvevő száma legalább 5 fő az új generáció körében a munkanélküliek száma 5%-kal csökken	1 fő koordinátor Pályázati forrás, központi költségvetés, önkormányzati költségvetés Helyiség biztosítása, technikai eszközök biztosítása	2020.08.10.
4	„Lakható élettér”- lakhatási körülmények javítása, ezzel szorosan összefüggő lakossági adósságállomány csökkentése.	A lakhatás biztonságát egyrészt a komfort nélküli, leromlott állagú ingatlanok, másrészt a közüzemi hátralékok felhalmozódása veszélyezteti. A szennyvízhálózat és a gázhálózat nincs kiépítve.	Eladósodás megállítása. Lakhatási feltételek javítása. Adósságcsökkentés. A szennyvízhálózat és a gázhálózat kiépítése.	Szociális Szolgáltatások tervezési koncepció Gazdasági program HEP	Támogatási és családgondozói tapasztalatok értékelése, következtetések levonásáról szóló dokumentum. Lehetőség szerint az előrefizetős mérőórák számának növelése. Háztartásvezetési programok szervezése. A szennyvízhálózat és a gázhálózat nincs kiépítése.	Polgármester	2023.08.10.	prevenációs programok száma évente min. 1 résztvevő száma legalább 5 fő, előrefizetős mérőórák száma 5%-kal nő, gázhálózatra és a szennyvízhálóra csatlakozók aránya 100%-os	1 fő koordinátor Pályázati forrás, központi költségvetés, önkormányzati költségvetés Helyiség biztosítása, munkaeszközök biztosítása	2023.08.10., illetve a pályázati dokumentumban rögzített fenntartási időszak vége
5	„Fő egészség”- az A mélyszegénység	A lakosság	Szociális Szolgáltatások	Települési egészségügyi	Polgármester	2023.08.10.	Szűréseken való	1 fő koordinátor	2023.08.10., illetve	

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés és következtetésekben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
	szociális és egészségügyi szakemberek együttműködése.	és romák lakosság egészségügyi állapota megfelel az országos mutatóknak. Jellemző a nagyfokú egészségkárosodás. Problémát jelent az ivóvíz vezetékszerelőrepedése	állapotának javulása, a megbetegedések megelőzése. Egészséges ivóvíz vezetékszerelő felújítása.	tervezési koncepció, gazdasági program HEP	szűrések népszerűsítése. Egészségtudatos életmódra nevelést szolgáló programok, kezdeményezések, közös rendezvények, prevenciók, előadások megszervezése. Az egészséges életmód egyik alapelvét képező ivóvízhálózat korszerűsítése.			részvételi arány 5%-kal, rendezvények látogatottsága, felújított vezetékszerelés aránya 100%-os	tor Pályázati forrás, központi költségvetés, önkormányzati költségvetés Helyiség biztosítása, munkaeszközök biztosítása	a pályázati dokumentumban rögzített fenntartási időszak vége
6	„Kövesd a példám!”-nyilvánosság erősítése.	A romákkal szembeni diszkrimináció megjelenése az országos médiák közvetítésével.	A romákkal szembeni diszkrimináció csökkentése.	Helyi terv	Helyi médiában „jó példák” megjelenítésének kezdeményezése. Roma értelmiség meghívása közösségi rendezvényre, előadások megtartása	Polgármester	2020.08.10.	Települési rendezvény évente legalább egy alkalommal.	1 fő koordinátor Pályázati forrás, központi költségvetés, önkormányzati költségvetés Helyiség biztosítása	2020.08.10.
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	„Nem unatkozom!”-Gyermekek szabadidejének hasznos eltöltése, éjszakai csellengés, elkerülése, megszüntetése, az előforduló esti kimaradás biztonságosabbá tétele	Problémát jelent a gyermekek iskolaidőn kívüli szabadidejének hasznos eltöltése, különös tekintettel a nyári szünidő idejére. A gyermekek veszélyt	A gyermekek hasznos időtöltése, iskolaidőn kívüli felügyeletének megoldása külön tekintettel a késő órákra megfelelő szakember vagy önkéntes segítségével.	Helyi terv Pályázati anyag Gazdasági Program	Gyermekrendezvények megszervezése. Nyári tábor működtetése, klubok létrehozása, sportolási lehetőségek megteremtése.	Polgármester	2020.08.10.	rendezvények száma évente legalább 1, rendezvényeken megjelentek száma legalább 5 fő, táborigénybe vevők száma legalább 5 fő	1 fő koordinátor Pályázati forrás, központi költségvetés, önkormányzati költségvetés Helyiség biztosítása	2020.08.10.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés és következtetésekben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés megvalósításának felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
		jelent a késő esti (akár éjszaka) utcán tartózkodás.								
2	„Adjatok teret”- infrastruktúra fejlesztések a jövő generációja számára	A településen játszótér, közpark kialakítása és nincs. A közpark település intézményeinek helyeként építendő felújításra szorul, aktuálissá vált megújuló energiaforrással való ellátása.	Játszótér kialakítása és közpark kialakítása. Megújuló energiaforrás (pl. napelem) alkalmazása, energiatakarékosság jegyében épületkorszerűsítés.	Helyi terv Pályázati anyag Gazdasági Program	A hasznos időtöltés helyszínéül játszótér, közpark kialakítása. Energiahatékony, környezetbarát épületek felújítások keretében.	Polgármester	2023.08.10.	1 játszótér és közpark kialakítása, napelem telepítése legalább 1 önkormányzati épületre, legalább 1 önkormányzati épület, hőszigetelése	1 fő koordinátor Pályázati forrás, központi költségvetés, önkormányzati költségvetés Helyiség biztosítás, munkaeszközök biztosítása	2023.08.10., illetve a pályázati dokumentumban rögzített fenntartási időszak vége
3	„Nyáron is lakjunk jól”- szünidei gyermekellátás biztosítása	Az iskolai szünidején nem biztosított rendszeres meleg ételhez jutás.	Az iskolai szünidején is biztosított legyen a napi legalább egyszeri melegétel.	Helyi terv Pályázati anyag	Szünidei gyermekétkeztetés megszervezése.	Polgármester	2020.08.10.	a szünidei gyermekétkeztetés igénybevevők száma 5%-kal nő	1 fő koordinátor Pályázati forrás, központi költségvetés, önkormányzati költségvetés Helyiség biztosítás	2020.08.10.
4	„Fiatalság=tanulás”- családi kapcsolatok erősítése, a korai iskolaelhagyás, deviáns magatartások megelőzése	A fiatalok gyakran felkészületlenek az anyaságra, nem áll előttük pozitív követendő példa. Jellemző továbbá, hogy gyakran már a tanköteles	A gyermekvállalási kor bizonyos szintű kitolása. A tankötelezettség teljesítése.	Helyi terv Pályázati anyag	Felvilágosító előadások programok szervezése.	Polgármester	2020.08.10.	Programok száma évente legalább 1, résztvevők száma legalább 5 fő	1 fő koordinátor Pályázati forrás, központi költségvetés, önkormányzati költségvetés Helyiség biztosítás	2020.08.10.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés és következtetésekben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
		kor elérése előtt felhagynak az iskolai kötelezettségekkel, mely sokszor egyéb életvezetésbeli devianciát szül.							technikai eszközök biztosítása	
5	„Egészséges gyermekkor”-egészségi állapot javítását célzó intézkedések, környezettudatosságra nevelés	A gyermekek körében sajnos jellemző a mozgásszegény életmód és az elhízás. Ezek, a már gyermekkorban kialakult problémák nagy eséllyel okoznak komoly megbetegedéseket felnőttek korukra.	Egészségi állapot javítása.	nem releváns	Egészséges életmódról, környezetvédelemre nevelő programok, tevékenységek megszervezése. Sportesemények megszervezése. Az egészséges életmód, egészséges táplálkozás népszerűsítése.	Polgármester	2020.08.10.	Programok száma évente legalább 1, résztvevők száma legalább 5 fő	1 fő koordinátor Pályázati forrás, központi költségvetés, önkormányzati költségvetés Helyiség biztosítása	2020.08.10.
III. A nők esélyegyenlősége										
1	„Újra dolgoznék”-képzési programok körének szélesítése. Visszatérés a munkaerőpiacra.	A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb. A kisgyermekes nők visszatérése gyakran akadályba ütközik, annak ellenére, hogy CSED-ről, GYES-ről/	Nők részére képzési programok kialakítása. Gyermekek nappali ellátását biztosító intézmények működtetése, képzési programok szervezése. Képzés-átképzési lehetőség. Részmunkaidős	Az éves gyermekvédelmi beszámoló. Helyi terv	Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távolmaradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzésé	Polgármester	2020.08.10.	Évente legalább egy képzés lebonyolításában való közreműködés, Résztvevők száma legalább 5 fő képzések értékelése, munkanélküli nők száma 5%-kal csökken	1 fő koordinátor Pályázati forrás, központi költségvetés, önkormányzati költségvetés Helyiség biztosítása	2020.08.10.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés és következtetésekben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
		GYED-ről való visszatérés a munkaerőpiacra méréséklis szegénység kialakulásának kockázatát. A gyermekét egyedül nevelő édesanya tekintetében magasabb az elszegényedés kockázata.	munkalehetőség felkutatása, családbarát munkahely felkutatása. A nők visszatérése az elsődleges munkaerőpiacra.		t célzó speciális képzési programok körét. Gyermek nap nappali felügyeletének megoldása az intézményhálozat bővítésével.					
2	„Együtt könnyebb”- kisgyermekes anyák közösségi jelenlétének erősítése, magányérzet csökkentése	A kisgyermekes anyák gyakran érzik magányosnak magukat, kapcsolattartási lehetőségek a gyermek mellett viszonylag aszúkek, szinte csak a családra korlátozódnak. Abeszűkült életter, esetlegesen a szülést követő mentális problémák kialakulása negatívan hat mind a szülőkre, mind a gyermekre, súlyos családi	Közösségi jelenlét erősítése, kiegyensúlyozott édesanyák.	nem releváns	Klubok létrehozása, családi napok szervezése, férőhelyek kialakítása/ gyermekfelügyelet működtetése.	Polgármester	2020.08.10.	programok száma évente legalább 1, résztvevők száma legalább 5 fő,	1 fő koordinátor Pályázati forrás, központi költségvetés, önkormányzati költségvetés Helyiség biztosítása	2020.08.10.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetésében feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
		konfliktusok forrása lehet.								
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	„Ép testben, ép évek”- egészségügyi, sport szolgáltatások bővítése.	A morbiditási statisztikák rangsorában a legrosszabbak, a keringési zavarok, és érrendszeri megbetegedések, izületi problémák mellett pszichés problémák leggyakrabban előforduló betegségek.	IV. Az idősek esélyegyenlősége Az idősebb korosztály és aktivitásának megőrzése. Az idősek egészségi állapotának javítása, a megbetegedések megelőzése.	Helyi terv.	Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások bővítése. Szűrővizsgálatok biztosítása. Prevenációs szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése. Információs napok rendezése.	Polgármester	2020.08.10.	Programok száma évente legalább 1, résztvevők száma legalább 5 fő, szűrővizsgálatok száma évente legalább 1,	1 fő koordinátor Pályázati forrás, központi költségvetés, önkormányzati költségvetés Helyiség biztosítása	2020.08.10.
2	„Közlekedni könnyű”- infrastruktúra fejlesztések tekintettel az idősek esetleges mozgáskorlátozottságára	A település gyalogjárdáinak állapotának tökéletes. Az idősek gyalogos közlekedését gyakran akadályozza a berepedt, leterjedt járdaszakaszok.	Az érintett járdaszakaszok felújítása.	Helyi terv, Gazdasági program, HEP	Az érintett járdaszakaszok felújítása.	Polgármester	2023.08.10.	Felújított járdaszakaszok aránya 100%-os	1 fő koordinátor Pályázati forrás, központi költségvetés, önkormányzati költségvetés Helyiség biztosítása, munkaadók biztosítása	2023.08.10., illetve a pályázati dokumentumban rögzített fenntartási időszak vége
3	„Ne bánts az öreget!”- Kriminálisztika veszélyeztetettség csökkentése	Az idősek gyakran válnak áldozattá.	Az idősek biztonságérzetének javítása. Jelzőrendszer működtetése. Térfigyelő kamerarendszer bővítése, korszerűsítése.	Helyi terv.	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése. Térfigyelő kamerarends	Polgármester	2020.08.10.	programok száma évente legalább 1, résztvevők száma legalább 5 fő, idősekkel kapcsolatos bűnesetek	1 fő koordinátor Pályázati forrás, központi költségvetés, önkormányzati költségvetés	2020.08.10.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés és következtetésekben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés és felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
					zer bővítése, korszerűsítése.			száma 5%-kal csökken, térfigyelő kamerák száma 5%-kal nő	Helyiség biztosítása	
4	„Nem vagyok egyedül”- Az időskori egyedüllet kezelése, generációs programok szervezése.	Az időskorosztályban gyakori probléma az elmagányosodás, magas az egyedülélők száma. Jellemző továbbá, hogy csekély a nemzedékek közötti kapcsolat.	Az elmagányosodás érzésének csökkentése. Nemzedékek közötti kapcsolat erősítése, közös rendezvények látogatottságának növelése.	Helyi terv	Generációs programok szervezése. Idősek klubjainak szervezése, működtetése, nappali ellátásba/házi segítségnyújtásba való bevonás.	Polgármester	2020.08.10.	programok száma évente legalább 1, résztvevők száma legalább 5 fő, nappali ellátást/házi segítségnyújtást igénybevevők száma 5%-kal nő	1 fő koordinátor Pályázati forrás, központi költségvetés, önkormányzati költségvetés Helyiség biztosítása	2020.08.10.
5	„Pár év nyugdíjig”- idősebb korosztály munkanélkülisége	Az idősebb korosztályba tartozók (55 év felettiek) munkanélkülisége növekvő arányú. Gyakori probléma továbbá, hogy vannak olyan személyek, akik a rájuk irányadó nyugdíjkor eléréséig nem is szerzik meg a szükséges szolgálati időt.	Az idősebb korosztály foglalkoztatottsága, legalább a nyugdíjkorhatár eléréséig aktív maradjon az illető.	Helyi terv. Szociális szolgáltatás tervezési koncepció	Közérdekű önkéntes munkalehetőség biztosítása, helyi vállalkozók ösztönzése, szociális szövetkezetek népszerűsítése	Polgármester	2020.08.10.	programok száma évente legalább 1, résztvevők száma legalább 5 fő, Önkéntes munkalehetőséget igénybevevő - 55 év feletti munkanélültek száma 5%-kal nő	1 fő koordinátor Pályázati forrás, központi költségvetés, önkormányzati költségvetés Helyiség biztosítása, munkalehetőség biztosítása	2020.08.10.
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	„Korlátaink”- akadálymentesítés	Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés	100%-os akadálymentesítés	Helyi terv. Pályázati anyag.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs	Polgármester	2023.08.10.	Teljes körűen akadálymentesített önkormányzati intézménye	1 fő koordinátor Pályázati forrás, központi költségvetés	2023.08.10., illetve pályázati dokumentumban rögzített

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés és következtetésekben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
		lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.			és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program.			k aránya 100%, programok száma évente legalább 1	tés, önkormányzati költségvetés Helyiség biztosítása	fenntartási időszak vége
2	„Én is aktív vagyok”- megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatása	A megváltozott munkaképességű személyek, illetve fogyatékkal élők munkavállalása korlátozott.	Megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatása, az elsődleges munkaerőpiacra való visszatérésük, tekintettel egészségi állapotukra.	Helyi terv.	Foglalkoztatás megszervezése, foglalkoztatók felkutatása.	Polgármester	2020.08.10.	foglalkoztatásban résztvevők száma 5%-kal nő	1 fő koordinátor Pályázati forrás, központi költségvetés, önkormányzati költségvetés Helyiség biztosítása	2020.08.10.

